

НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ А.Д., Нови Сад

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
СА СТАЊЕМ НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2013. ГОДИНЕ
И ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја привредног друштва Нафтна индустрија Србије а.д., Нови Сад који укључују биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2013. године и биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о повчаним токовима за годину завршену на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје и статистички анекс.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и реално и објективно приказивање ових финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 46/2006 и 111/2009) и Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 61/2013) и напоменом 2 уз ове финансијске извештаје, као и за интерне контроле за које руководство сматра да су неопходне за састављање финансијских извештаја који не садрже материјално значајно погрешно приказивање настало услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о овим финансијским извештајима. Ревизију финансијских извештаја извршили смо у складу са Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди захтевају да поступамо у складу са начелима професионалне етике и да планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да стекнемо разумно уверење да финансијски извештаји не садрже материјално значајно погрешно приказивање.

Ревизија подразумева примену поступака ради прибављања ревизорских доказа о износима и обелодањивањима садржаним у финансијским извештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процену ризика од настанка материјално значајног погрешног приказивања у финансијским извештајима, насталог услед проневере или грешке. При процени ових ризика, ревизор цени интерне контроле релевантне за састављање и реално и објективно приказивање финансијских извештаја привредног друштва у циљу избора адекватних ревизорских поступака у датим околностима, а не за потребе изражавања мишљења о делотворности интерних контрола привредног друштва. Ревизија такође обухвата оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена које је извршило руководство, као и оцену општег приказа финансијских извештаја.

Верујемо да су ревизијски докази који смо прибавили довољан и адекватан основ за изражавање мишљења.

Мишљење

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји у свим материјално значајним аспектима приказују реално и објективно финансијско стање привредног друштва Нафтна индустрија Србије а.д., Нови Сад са стањем на дан 31. децембра 2013. године, резултате његовог пословања и повчале токове за годину завршену на тај дан, у складу Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 46/2006 и 111/2009) и Законом о рачуноводству Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 61/2013) и напоменом 2 уз ове финансијске извештаје.

Милivoје Нешовић
Лиценцирани ревизор

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Београд, 13. фебруар 2014. године

**НИС А.Д. – Нафтна индустрија Србије
Нови Сад**

Финансијски извештаји

31. децембар 2013.

Нови Сад, 13. фебруар 2014. године

САДРЖАЈ:

Страна

Биланс стања	
Биланс успеха	
Извештај о токовима готовине	
Извештај о променама на капиталу	
Статистички анекс	
Напомене уз финансијске извештаје	18-82

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
20084693 Matični broj		104052135 PIB
Sifra delatnosti		
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla		19 20 21 22 23 24 25 26

Naziv :NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE A.D.

Sedište : NOVI SAD, NARODNOG FRONTA 12

BILANS STANJA

7005018671245

na dan 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	P O Z I C I J A	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	AKTIVA				
	A. STALNA IMOVINA (002+003+004+005+006)	001		226405342	180898116
00	I. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	002			
012	II. GOODWILL	003			
01 bez 012	III. NEMATERIJALNA ULAGANJA	004	6	11306951	8224678
	IV. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOSKA SREDSTVA (006+007+008)	005		176081795	145835109
020, 022, 023, 026, 027(deo), 028 (deo), 029	1. Nekretnine, postrojenja i oprema	006	7	174718442	144519040
024, 027(deo), 028 (deo)	2. Investicione nekretnine	007	8	1363353	1316089
021, 025, 027(deo), 028(deo)	3. Biološka sredstva	008			
	V. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (010+011)	009		39016596	26838329
030 do 032, 039 (deo)	1. Učesca u kapitalu	010	9	7757203	7707917
033 do 038, 039 (deo) minus 037	2. Ostali dugoročni finansijski plasmani	011	10	31259393	19130412
	B. OBRтна IMOVINA (013+014+015)	012		114319201	104746623
10 do 13, 15	I. ZALIHE	013	11	36861591	43806986
14	II. STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	014		1272306	41746
	III. KRATKOROČNA POTRAZIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA (016+017+018+019+020)	015		74185304	61097891
20, 21 i 22, osim 223	1. Potraživanja	016	12	57165316	41575163
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	017			
23 minus 237	3. Kratkoročni finansijski plasmani	018	13	4533030	2433206
24	4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina	019	14	5180154	6311264

- u hiljadama dinara

Grupa racuna racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
27 i 28 osim 28B	5. Porez na dodatu vrednost i aktivna vremenska razgranicenja	020	15	7306804	8778258
28B	V. ODLOZENA PORESKA SREDSTVA	021	16	9778709	9786958
	G. POSLOVNA IMOVINA (001+012 +021)	022		350501252	295431697
29	D. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	023			
	Dj. UKUPNA AKTIVA (022+023)	024		350501252	295431697
88	E. VANBILANSNA AKTIVA	025	17	91777781	84451110
	PASIVA				
	A.KAPITAL (102+103+104+105+106-107+108-109-110)	101	18	176882693	137003161
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	18.1, 2.20	81530200	67128024
31	II. NEUPLACENI UPISANI KAPITAL	103			
32	III. REZERVE	104	2.21	0	889424
330 i 331	IV. REVALORIZACIONE REZERVE	105		0	12
332	V. NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	106		18144	6918
333	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU HARTIJA OD VREDNOSTI	107		78029	81446
34	VII. NERASPOREDJENI DOBITAK	108	18	95412378	49456516
35	VIII. GUBITAK	109		0	396287
037 i 237	IX. OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE	110			
	B. DUGOROCNA REZERVISANJA I OBAVEZE (112+113+116)	111		171465077	158063945
40	I. DUGOROCNA REZERVISANJA	112	19	14267344	12930335
41	II. DUGOROCNE OBAVEZE (114+115)	113		60626547	80991651
414, 415	1. Dugoročni krediti	114	20	15301716	30721339
41 bez 414 i 415	2. Ostale dugoročne obaveze	115	21	45324831	50270312
	III. KRATKOROCNE OBAVEZE (117+118+119+120+121+122)	116		96571188	62141959
42, osim 427	1. Kratkoročne finansijske obaveze	117	22	27917966	9359307
427	2. Obaveze po osnovu sredstava namenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje se obustavja	118			
43 i 44	3. Obaveze iz poslovanja	119	23	49580305	33921648
45 i 46	4. Ostale kratkoročne obaveze	120	24	4709467	6313605
47, 48 osim 481 i 49 osim 498	5. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda i pasivna vremenska razgranicenja	121	25	11737368	12034845
481	6. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	122		2826080	512454

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
498	V. ODLOZENE PORESKE OBAVEZE	123	16	2153482	2364591
	G. UKUPNA PASIVA (101+111 +123)	124		350501252	295431697
89	D. VANBILANSNA PASIVA	125	17	91777791	84451110

u NOBOM CANY dana 13.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakopci zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/06, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjiva pravno lice - proizetnik		
20064693 Matični broj		104052135 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv :NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE A.D.

Sediste : NOVI SAD, NARODNOG FRONTA 12

BILANS USPEHA

7005016671252

u period 01.01.2013 do 31.12.2013

- u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prehodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. PRIHODI I RASHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA				
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+203+204+205+206)	201		249473642	230070624
60 i 61	1. Prihodi od prodaje	202	5	252214729	226156908
62	2. Prihodi od aktiviranja ucinaka i robe	203		223460	2063609
630	3. Povećanje vrednosti zaliha ucinaka	204		0	1665432
631	4. Smanjenje vrednosti zaliha ucinaka	205		3103205	0
64 i 65	5. Ostali poslovni prihodi	206	26	138858	164677
	II. POSLOVNI RASHODI (208 DO 212)	207		192644035	165090067
50	1. Nabavna vrednost prodate robe	208		9390494	26432161
51	2. Troškovi materijala	209	27	132566455	90416631
52	3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali licni rashodi	210	28	17492035	21247898
54	4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	211	29	10693445	7840645
53 i 55	5. Ostali poslovni rashodi	212	30	22501606	19152732
	III. POSLOVNI DOBITAK (201-207)	213		56829607	64960757
	IV. POSLOVNI GUBITAK (207-201)	214			
66	V. FINANSIJSKI PRIHODI	215	31	9179971	10167157
56	VI. FINANSIJSKI RASHODI	216	32	4033406	15827048
67 i 68	VII. OSTALI PRIHODI	217	33	4349567	4707451
57 i 58	VIII. OSTALI RASHODI	218	34	8016611	12703358
	IX. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (213-214+ 215-216+217-218)	219		58308328	51324959
	X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (214-213- 215+216-217+218)	220			
69 - 59	XI. NETO DOBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	221			
59 - 69	XII. NETO GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA	222			

- u hiljadama dinara

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	I z n o s	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	B. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (219-220+221-222)	223		58309328	51324959
	V. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (220-219+222-221)	224			
	G. POREZ NA DOBITAK				
721	1. Poreski rashod perioda	225	35	6185619	2575885
722	2. Odloženi poreski rashodi perioda	226			
722	3. Odloženi poreski prihodi perioda	227	16, 35	200860	707442
723	D. Isplacena licna primanja poslodavcu	228			
	DJ. NETO DOBITAK (223- 224- 225- 226+ 227- 226)	229		52324369	49456516
	E. NETO GUBITAK (224- 223+ 228+ 226- 227 + 228)	230			
	Ä...Ä". NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGACIMA	231			
	Z. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATICNOG PRAVNOG LICA	232		52324369	49456516
	I. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	233	36		
	2. Umanjenja (razvodnjena) zarada po akciji	234			

U Horozovi Cak dana 13.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

M.P.

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
20084693 Matični broj		104052135 PIB
Sifra delatnosti		
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posla	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv :NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE A.D.

Sedište : NOVI SAD, NARODNOG FRONTA 12

IZVESTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

7005018671269

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

POZICIJA	AOP	Iznos	
		Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	388810697	315254778
1. Prodaja i primljeni avansi	302	387766902	313174536
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	902936	1895588
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	138659	184674
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	315485016	278447586
1. Isplate dobavjagama i dati avansi	306	154525550	143551839
2. Zarade, naknade zarada i ostali licni rashodi	307	18782016	20843165
3. Placene kamate	308	2944779	3318871
4. Porez na dobitak	309	4072193	3548480
5. Placanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	135160478	107185231
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	73325681	36807212
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II -I)	312		
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	313	1058821	1585407
1. Prodaja akcija i udela (neto prilivi)	314	0	228
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	315	204087	322111
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	316	854734	1263068
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	317		
5. Primljene dividende	318		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	319	64024828	54680781
1. Kupovina akcija i udela (neto odlivi)	320	26308	213
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	321	50468441	38883079
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	322	13532079	15807489
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I - II)	323		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II - I)	324	62966005	53105374

- u hiljadama dinara

POZICIJA 1	AOP 2	Iznos	
		Tekuca godina 3	Prethodna godina 4
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	325	21996362	10085960
1. Uvecanje osnovnog kapitala	326		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti (neto prilivi)	327	21996362	6267501
3. Ostale dugorocne i kratkorocne obaveze	328	0	3818459
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	329	35589438	11360516
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	330		
2. Dugorocni i kratkorocni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	331	23224309	11360516
3. Finansijki lizing	332		
4. Isplacena dividende	333	12364129	0
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I - II)	334		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II - I)	335	13592056	1274556
G. SVEGA PRILIVI GOTOVINE (301+313+325)	336	411865900	326926145
D. SVEGA ODLIVI GOTOVINE (305+319+329)	337	415096280	344498863
Dj. NETO PRILIVI GOTOVINE (336-337)	338		
E. NETO ODLIV GOTOVINE (337-336)	339	3232380	17572716
Å...Å: GOTOVINA NA POCETKU OBRACUNSKOG PERIODA	340	8311264	25228726
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	341	711333	2064138
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERACUNA GOTOVINE	342	610063	1408692
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRACUNSKOG PERIODA (338-339+340+341-342)	343	5180154	8311264

U HOBOTI ČADY dana 13.2.2014 godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzećima ("Službeni glasnik RS", br.114/06 , 5/07 , 119/08, 2/10, 10/12 , 118/12 i 3/2014)

20084693 Maticni broj		Popunjiva pravno lice - preduzetnik		104052135 PIB	
		Sifra delatnosti			
Popunjiva Agencija za privredne registre					
750 1 2 3		19		20 21 22 23 24 25 26	
Vrsta posla					

Naziv :NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE A.D.

Sediste : NOVI SAD, NARODNOG FRONTA 12

IZVESTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU

7005018671283

u periodu od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)		Ostali kapital (racun 309)		Neplaceni upisani kapital (grupa 31)		Emisiona premija (racun 320)
			AOP		AOP		AOP		
	1		2		3		4		5
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	401	81530200	414	5597824	427		440	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	402		415		428		441	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	403		416		429		442	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	404	81530200	417	5597824	430		443	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	405		418		431		444	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	406		419		432		445	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	407	81530200	420	5597824	433		446	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	408		421		434		447	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	409		422		435		448	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	410	81530200	423	5597824	436		449	
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	411		424		437		450	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	412		425	5597824	438		451	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	413	81530200	426		439		452	

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	Rezerve (racun 321, 322)		Revalorizacione rezerve (racuni 330 i 331)		Nerealizovani dobiti po osnovu hartija od vrednosti (racun 332)		Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti (racun 333)	
		AOP		AOP		AOP		AOP	
	1		6		7		8		9
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u>	453	889424	466	12	479	29582	492	64090
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	454		467		480		493	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	455		468		481		494	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 1+2-3)	458	889424	469	12	482	29582	495	64090
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	457		470		483		496	17356
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	458		471		484	22664	497	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2012</u> (red.br. 4+5-6)	459	889424	472	12	485	6918	498	81446
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	460		473		488		499	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	461		474		487		500	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 7+8-9)	462	889424	475	12	488	6918	501	81446
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	463		476		489	11226	502	
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	464	889424	477	12	490		503	3417
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2013</u> (red.br. 10+11-12)	465		478		491	18144	504	78029

- u hiljadama dinara

Red. br.	O P I S	AOP	Nerasporedjeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak do visine kapitala (grupa 35)	AOP	Otkupljene sopstvene akcije i udeli (racun 037,237)	AOP	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9+10-11-12)
	1		10		11		12		13
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u>	505	40601667	518	40997954	531		544	87586665
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	506		519		532		545	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	507		520		533		546	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 1+2-3)	508	40601667	521	40997954	534		547	87586665
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	509	49456516	522		535		548	49416496
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	510	40601667	523	40601667	536		549	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2011</u> (red.br. 4+5-6)	511	49456516	524	396287	537		550	137003161
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - povecanje	512		525		538		551	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucoj godini - smanjenje	513		526		539		552	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 7+8-9)	514	49456516	527	396287	540		553	137003161
11	Ukupna povecanja u tekucoj godini	515	58811617	528		541		554	39879532
12	Ukupna smanjenja u tekucoj godini	516	12855755	529	396287	542		555	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2012</u> (red.br. 10+11-12)	517	95412378	530		543		556	176882693

Red. br.	O P I S	ACP	Quotak iznad visine kapitala (grupa 29)
	1		14
1	Stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2013</u>	567	
2	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - povecanje	558	
3	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u prethodnoj godini - smanjenje	559	
4	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. prethodne godine <u>2013</u> (red.br. 1+2-3)	560	
5	Ukupna povecanja u prethodnoj godini	561	
6	Ukupna smanjenja u prethodnoj godini	562	
7	Stanje na dan 31.12. prethodne godine <u>2013</u> (red.br. 4+5-6)	563	
8	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucioj godini - povecanje	564	
9	Ispravka materijalno znacajnih gresaka i promena racunovodstvenih politika u tekucioj godini - smanjenje	565	
10	Korigovano pocetno stanje na dan 01.01. tekuce godine <u>2014</u> (red.br. 7+8-9)	566	
11	Ukupna povecanja u tekucioj godini	567	
12	Ukupna smanjenja u tekucioj godini	568	
13	Stanje na dan 31.12. tekuce godine <u>2014</u> (red.br. 10+11-12)	569	

U Horozu CADY dana 13.2.2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Priloznikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzećima ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 116/12 i 3/2014)

Popunjiva pravno lice - preduzetnik		
20084693 Matični broj		104052135 PIB
Popunjiva Agencija za privredne registre		
750 1 2 3 Vrsta posta	19	20 21 22 23 24 25 26

Naziv :NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE A.D.

Sedište : NOVI SAD, NARODNOG FRONTA 12

STATISTICKI ANEKS

7005018671276

za 2013. godinu

I OPSTI PODACI O PRAVNOM LICU ODNOSNO PREDUZETNIKU

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Broj meseci poslovanja (oznaka od 1 do 12)	601	12	12
2. Oznaka za velicinu (oznaka od 1 do 4)	602	4	4
3. Oznaka za vlasnistvo (oznaka od 1 do 5)	603	4	4
4. Broj stranih (pravnih ili fizickih) lica koja imaju ucesce u kapitalu	604	111	68
5. Prosecan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca (oseo broj)	605	5043	7577

II BRUTO PROMENE NEMATERIJALNIH ULAGANJA I NEKRETNINA, POSTROJENJA, OPREME I BIOLOSKIH SREDSTAVA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, račun	OPIS	AOP	Bruto	Ispravka vrednosti	Neto (kol. 4-5)
1	2	3	4	5	6
01	1. Nematerijalna ulaganja				
	1.1. Stanje na pocetku godine	606	10572810	2348132	8224676
	1.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	607	3917564	XXXXXXXXXXXX	3917564
	1.3. Smanjenja u toku godine	608	357148	XXXXXXXXXXXX	835291
	1.4. Revalorizacija	609		XXXXXXXXXXXX	
	1.5. Stanje na kraju godine (606+607-608+609)	610	14133228	2826275	11306951
02	2. Nekretnina, postrojenja, oprema i bioloska sredstva				
	2.1. Stanje na pocetku godine	611	208925146	63091037	145835109
	2.2. Povecanja (nabavke) u toku godine	612	53269685	XXXXXXXXXXXX	53269685
	2.3. Smanjenja u toku godine	613	17607430	XXXXXXXXXXXX	23022999
	2.4. Revalorizacija	614		XXXXXXXXXXXX	
	2.5. Stanje na kraju godine (611+612-613+614)	615	244589401	68506608	178081795

III STRUKTURA ZALIHA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, račun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
10	1. Zalihe materijala	616	24007175	22728965
11	2. Nedovrsena proizvodnja	617	4762796	7937015
12	3. Gotovi proizvodi	618	8130379	8079365
13	4. Roba	619	1489515	4000373
14	5. Stalna sredstva namenjena prodaji	620	1272306	41746
15	6. Deli avansi	621	451726	861248
	7. SVEGA (616+617+618+619+620+621=013+014)	622	40133697	43648732

IV STRUKTURA OSNOVNOG KAPITALA

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, račun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
300	1. Akcijski kapital	623	81530200	81530200
	u tome : strani kapital	624	46294058	46029868
301	2. Udeli društva sa ogranicenom odgovornoscu	625		
	u tome : strani kapital	626		
302	3. Ulozi clanova ortackog i komanditnog društva	627		
	u tome : strani kapital	628		
303	4. Drzavni kapital	629		
304	5. Društveni kapital	630		
305	6. Zadrusni udeli	631		
309	7. Ostali osnovni kapital	632	0	5597824
30	SVEGA (623+625+627+629+630+631+632=102)	633	81530200	87128024

V STRUKTURA AKCIJSKOG KAPITALA

- broj akcija kao ceo broj

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, račun	OPIS	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	1. Obicne akcije			
	1.1. Broj obicnih akcija	634	163060400	163060400
deo 300	1.2. Nominalna vrednost obicnih akcija - ukupno	635	81530200	81530200
	2. Prioritetne akcije			
	2.1. Broj prioriternih akcija	636		
deo 300	2.2. Nominalna vrednost prioriternih akcija - ukupno	637		
300	3. SVEGA -nominalna vrednost akcija (635+637=623)	638	81530200	81530200

VI POTRAZIVANJE I OBAVEZE

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
20	1. Potrazivanja po osnovu prodaje (stanje na kraju godine 639 <= 016)	639	55632285	40377659
43	2. Obaveze iz poslovanja (stanje na kraju godine 640 <= 119)	640	49273069	33585466
deo 228	3. Potrazivanja u toku godine od drustava za osiguranje za naknadu stete (dugovni promet bez pocetnog stanja)	641	44560	44170
27	4. Porez na dodatu vrednost - prethodni porez (godisnji iznos po poreskim prijavama)	642	40586209	32734701
43	5. Obaveze iz poslovanja (potrazni promet bez pocetnog stanja)	643	572228427	531220503
450	6. Obaveze za neto zarade i naknade zarada (potrazni promet bez pocetnog stanja)	644	11080467	13119247
451	7. Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	645	1525250	1990838
452	8. Obaveze za doprinose na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog (potrazni promet bez pocetnog stanja)	646	1848345	2241494
461, 462 i 723	9. Obaveze za dividende, ucesce u dobitku i licna primanja poslodavca (potrazni promet bez pocetnog stanja)	647	12364129	0
465	10. Obaveze prema fizickim licima za naknade po ugovorima (potrazni promet bez pocetnog stanja)	648	567500	495613
47	11. Obaveze za PDV (godisnji iznos po poreskim prijavama)	649	60397711	48993344
	12. Kontrolni zbir (od 639 do 649)	650	805549972	704803035

VII DRUGI TROSKOVI I RASHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna, racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodne godina
1	2	3	4	5
513	1. Troškovi goriva i energije	651	2290456	2101698
520	2. Troškovi zarade i naknada zarada (bruto)	652	11300671	14164878
521	3. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknada zarada na teret poslodavca	653	1647437	2182650
522, 523, 524 i 525	4. Troškovi naknada fizickim licima (bruto) po osnovu ugovora	654	671581	494722
526	5. Troškovi naknada clanovima upravnog i nadzornog odbora (bruto)	655	72106	35216
529	6. Ostali licni rashodi i naknade	656	3800240	4370432
53	7. Troškovi proizvodnih usluga	657	12112153	9479315
533, deo 540 i deo 525	8. Troškovi zakupnina	658	894800	530893
deo 533, deo 540 i deo 525	9. Troškovi zakupnina zemljista	659	1201	506
536, 537	10. Troškovi istrazivanja i razvoja	660	1322014	951068
540	11. Troškovi amortizacije	661	9422450	6273791
552	12. Troškovi premija osiguranja	662	296055	215975
553	13. Troškovi platnog prometa	663	209917	206738

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
554	14. Troškovi članarina	664	21559	74500
555	15. Troškovi poreza	665	1662621	2135391
556	16. Troškovi doprinosa	666		
562	17. Rashodi kamata	667	2371952	1908662
deo 560, deo 561 i 562	18. Rashodi kamata i deo finansijskih rashoda	668	3596607	2032687
deo 560, deo 561 i deo 562	19. Rashodi kamata po kreditima od banaka i dfo	669	1853904	1753977
deo 579	20. Rashodi za humanitarne, kulturne, zdravstvene, obrazovne, naučne i verske namene, za zaslugu covekove sredine i za sportske namene	670	59687	32374
	21. Kontrolni zbir (od 651 do 670)	671	53609611	48945693

VIII DRUGI PRIHODI

- iznosi u hiljadama dinara

Grupa racuna racun	O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
60	1. Prihodi od prodaje robe	672	9666896	28779473
640	2. Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povracaja poreskih dazbina	673	562	14202
641	3. Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	674		
deo 650	4. Prihodi od zakupnina za zemljiste	675	463	1587
651	5. Prihodi od članarina	676		
deo 660, deo 661, 662	6. Prihodi od kamata	677	6789821	3369599
deo 660, deo 661 i deo 662	7. Prihodi od kamata po racunima i depozitima u bankama i ostalim finansijskim organizacijama	678	396800	1162767
deo 660, deo 661 i deo 669	8. Prihodi na osnovu dividendi i ucesca u dobitku	679	10543	0
	9. Kontrolni zbir (672 do 679)	680	16867085	33347626

IX OSTALI PODACI

- iznosi u hiljadama dinara

O P I S	AOP	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Obaveze za akcize (prema godisnjem obracunu akciza)	681	81426365	54230522
2. Obracunate carine i druge uvozne dazbine (ukupan godisnji iznos prema obracunu)	682	29527348	36225772
3. Kapitalna subvencije i druga drzavna dodeljivanja za izgradnju i nabavku osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	683		
4. Drzavna dodeljivanja za premije, regres i pokrivenje tekucih troškova poslovanja	684		
5. Ostala drzavna dodeljivanja	685	1	14202
6. Primljene donacije iz inostranstva i druga bespovratna sredstva u novcu ili naturi od inostranih pravnih i fizickih lica	686		
7. Licna primanja preduzetnika iz neto dobitka (popunjavaju samo preduzetnici)	687		
8. Kontrolni zbir (od 681 do 687)	688	110953714	90470496

X RAZGRANIČENI NEGATIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	689		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	690		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	691		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	692		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	693		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	694		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	695		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	696		

XI RAZGRANIČENI POZITIVNI NETO EFEKTI UGOVORENE VALUTNE KLAUZULE I KURSNIH RAZLIKA

- iznosi u hiljadama dinara

OPIS	AOP	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
1. Početno stanje razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	697		
2. Razgraničeni neto efekat ugovorene valutne klauzule	698		
3. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule	699		
4. Preostali iznos razgraničenog neto efekta ugovorene valutne klauzule (red. br. 1 + red. br. 2 - red. br. 3)	700		
5. Početno stanje razgraničenog neto efekta kursnih razlika	701		
6. Razgraničeni neto efekat kursnih razlika	702		
7. Srazmerni deo ukinutog razgraničenog neto efekta kursnih razlika	703		
8. Preostali iznos razgraničenog neto efekta kursnih razlika (red.br. 5 + red.br. 6 - red.br. 7)	704		

U HOBRIN LADY dana 13.2. 2014. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskog izveštaja

Zakonski zastupnik

Obrazac propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br.114/06, 5/07, 119/08, 2/10, 101/12, 118/12 i 3/2014)

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

НИС а.д. – Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производња сирове нафте и гаса,
- Производњу нафтних деривата и
- Трговину нафтним дериватима и гасом.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године, као правни наследник пет друштава у државној својини, „Јавног предузећа Нафтна индустрија Србије“. Дана 2. фебруара 2009. године Газпром Њефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ОАО Газпром Њефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ОАО Газпром Њефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу А – Prime Market Београдске берзе. Седиште Друштва је у Новом Саду, улица Народног фронта 12.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Основне рачуноводствене политике и значајне рачуноводствене процене су доследне оним које су примењене у финансијским извештајима за годину која се завршила 31. децембра 2012. године.

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2013. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 46/2006, 111/2009, 61/2013 и 62/2013), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- Друштво је ове финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 (ревидиран)– “Приказивање финансијских извештаја” и МРС 7 – “Извештај о токовима готовине”.
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.1. Основе за састављање финансијских извештаја (наставак)

- Друштво није саставило консолидоване финансијске извештаје с обзиром да се, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Републике Србије, консолидовани финансијски извештаји за текућу годину подносе до краја априла наредне године. Према Међународним стандардима финансијског извештавања, појединачни финансијски извештаји Друштва које има зависна/придružена друштва су дозвољени само уколико су консолидовани финансијски извештаји припремљени и издати у исто време.
- Некретнине, постројења и опрема биле су вредноване по тржишној вредности од стране независног проценитеља и ревалоризационе резерве настале том приликом признате су у оквиру основног капитала на дан 1 јануара 2006. године.

Састављање финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

2.2. Нова рачуноводствена саопштења

Следећи нови и допуњени стандарди ступили су на снагу од 1. јануара 2013. године:

- Измене и допуне МРС 1 'Приказивање финансијских извештаја' које се односе на Укупан остали финансијски резултат. Основна промена настала из поменутих измена и допуна односи се на захтев правним лицима да изврше раздвајање ставки Друштва приказаних у Укупном осталом финансијском резултату (ОЦИ) према томе да ли се оне касније могу рекласификовати у билансу успеха (рекласификација).
- МРС 19, 'Примања запослених' извршене су јуна 2011. године. Промене у рачуноводственим политикама Друштва односе се на то да се: без одлагања признају сви трошкови минулог рада; као и да се трошкови камате и очекивани принос на средства плана замене нето каматом која се обрачунава коришћењем дисконтне стопе на нето обавезу (средство) по основу дефинисаних примања.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.2. Нова рачуноводствена саопштења (наставак)

- МСФИ 10, 'Консолидовани финансијски извештаји' ослања се на постојеће принципе и препознаје критеријум контроле као кључни фактор у дефинисању да ли извештаје привредног друштва који је део групе треба укључити у консолидоване финансијске извештаје матичног друштва. Стандард пружа додатне смернице како би помогао у утврђивању контроле у ситуацији када је њено утврђивање отежано.
- МСФИ 11, 'Заједнички аранжмани' бави се правима и обавезама уговорних страна, а не правним обликом аранжмана. Постоје две врсте аранжмана: заједничка пословања и заједнички подухвати. Заједничка пословања настају када инвеститори имају право на средства и обавезе по основу обавезе из аранжмана. Учесник у заједничком пословању рачуноводствено обухвата свој удео у средствима, обавезама, приходима и расходима. Заједнички подухвати настају када инвеститори имају право на нето средства аранжмана; заједнички подухвати се рачуноводствено обухватају у складу са рачуноводственом методом удела. Пропорционална консолидација заједничких улагања више није допуштена.
- МСФИ 12, 'Обелодањивање учешћа у другим правним лицима' укључује захтеве за обелодањивање свих облика учешћа у другим правним лицима, укључујући учешћа у заједничким аранжманима, придруженим друштвима, структурираним ентитетима и другим друштвима за посебне намене. Друштво није у обавези да примењује стандард до 1. јануара 2014. године; међутим, Друштво се определило за раније усвајање стандарда, и то од 1. јануара 2013. године
- МСФИ 13, 'Одмеравање фер вредности', има за циљ да повећа доследност и смањи степен сложености обезбеђивањем прецизне дефиниције фер вредности, као и јединственог извора за одмеравање фер вредности и јединствених захтева за обелодањивање у свим МСФИ. Захтеви, који су у великој мери усаглашени са захтевима МСФИ и US-GAAP, не проширују употребу рачуноводства фер вредности већ дају смернице у погледу његове примене онда када се примена рачуноводства фер вредности захтева или, пак, када се допушта у складу са осталим стандардима у оквиру МСФИ.
- МРС 27 (ревидиран 2011), 'Појединачни финансијски извештаји' садржи одредбе које се односе на појединачне финансијске извештаје преостале након што су одредбе МРС 27 којима се уређује питање контроле укључене у нови МСФИ 10.
- Измене и допуне МРС 36, 'Умањење вредности имовине', односе се на обелодањивање надокнадивих износа нефинансијске имовине. Овим изменама и допунама укинута су одређена обелодањивања надокнадивих износа ЈГГ која су била инкорпорирана у МРС 36 кад је објављен МСФИ 13. Друштво није у обавези да примењује стандард до 1. јануара 2014. године; међутим, Друштво се определило за раније усвајање стандарда, и то од 1. јануара 2013. године.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.2. Нова рачуноводствена саопштења (наставак)

Нови и допуњени стандарди и тумачења чија је примена по први пут обавезна за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2014. године и које Друштво није раније усвојило.

- МСФИ 9, 'Финансијски инструменти', бави се питањем класификације, одмеравања и признавања финансијских средстава и финансијских обавеза. МСФИ 9 објављен је новембра 2009. и октобра 2010. године. Овај стандард замењује оне делове МРС 39 који се односе на класификацију и одмеравање финансијских инструмената. МСФИ 9 прописује да се финансијска средства класификују у две категорије одмеравања: као средства која се одмеравају по фер вредности и као средства која се одмеравају по амортизованој вредности. Одлука о класификацији средстава доноси се приликом њиховог почетног признавања. Класификација зависи од пословног модела који правно лице користи за потребе управљања својим финансијским инструментима, као и од карактеристика инструмента са аспекта уговорних новчаних токова. Стандард је, када је реч о финансијским обавезама, задржао највећи број захтева МРС 39. Главна промена огледа се у томе што се у случајевима када се финансијске обавезе одмеравају по фер вредности, део промене у фер вредности настале из сопственог кредитног ризика друштва, књижи у извештају о укупном осталом финансијском резултату а не у билансу успеха, осим ако поменуто не доводи до обрачунског неслагања. Друштво тек треба да процени пун ефекат МСФИ 9. Осим поменутог, Друштво ће узети у обзир ефекат осталих елемената којима се бави МСФИ 9, када поменути стандард буде коначно приређен од стране Одбора.
- IFRIC 21, 'Државни намети', установљава начин рачуноводственог обухватања обавезе плаћања пореза који није порез на добит. Тумачење стандарда даје одговор на питање који догађаји повлаче обавезу плаћања пореза и у ком тренутку треба признати ту обавезу. Друштво тренутно не подлеже плаћању материјално значајних пореза те стандард нема материјално значајан утицај на Друштво

Осим уколико у тексту горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајног утицаја на финансијске извештаје Друштва.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора Друштва. Подаци о имовини и обавезама сегмената се не презентују ГДО на регуларној бази.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.4. Сезонске операције

Друштво као целина није субјект са израженим сезонским флукуацијама.

2.5. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Ставке укључене у финансијске извештаје Друштва се одмеравају и приказују у валути примарног економског окружења у ком послује ентитет (функционална валута). Финансијски извештају су презентовани у динарима („РСД“), који представља функционалну и презентациону валуту Друштва.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у страниј валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената приказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи / расходи“.

2.6. Нематеријална средства

(а) Лиценце и права (концесије)

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на истраживања и производњу нафте и природног гаса, која се амортизују у складу са условима одређене лиценце.

(б) Рачунарски софтвер

Рачунарски софтвери обухватају трошкове имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.7. Истраживање и процењивање минералних ресурса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Током периода истраживања, трошкови истраживања и процене нафте и природног гаса се капитализују све док се не утврди да резерве нафте и гаса неће бити довољне да оправдају трошкове истраживања. Геолошки и геофизички трошкови, као и трошкови директно повезани са истраживањем се капитализују у периоду у којем су настали. Трошкови стицања права на истраживање се капитализују у оквиру некретнина, постројења и опреме или нематеријалних улагања зависно од природе трошка. Када се комерцијалне резерве потврде, након спроведеног теста обезвређења улагања у истраживање и развој, врши се пренос на средства исказана у оквиру некретнина, постројења и опреме односно нематеријална улагања. У току фазе истраживања не врши се обрачун амортизације улагања.

(б) Развој основних и нематеријалних средстава

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се пренос на основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи постојеће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, трошкови стицања права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

2.7. Истраживање и процењивање минералних ресурса (наставак)

(е) *Обезвређивање – Потврђена основна средства/нематеријална улагања намењена прозводњи нафте и гаса*

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених прозводњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

2.8. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе за свако средство појединачно по стопама утврђеним рачуноводственом политиком Друштва, а на основу процењеног корисног века трајања основног средства како би се распоредила њихова набавна до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, као што следи:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	7 - 25
- Намештај	5 - 10
- Возила	7 - 20
- Рачунари	5 - 10
Остало	3 - 10

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.8. Некретнине, постројења и опрема (наставак)

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности (напомена 34).

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 33 и 34).

2.9. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим Goodwill-а, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.10. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица и пословних објеката датих у закуп на период преко годину дана.

Инвестиционе некретнине се вреднују применом поштене (фер) вредности. Поштена фер вредност одражава тржишне услове на дан биланса стања коригована, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене поштене (фер) вредности инвестиционих некретнина се књиже у корист или на терет биланса успеха у оквиру осталих прихода (расхода) (напомена 33 и 34).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.11. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Улагања у зависна правна лица вреднују се методом набавне вредности, исказујући улагања по трошку набавке без укључивања промена вредности улагања која потичу из резултата. Ако на дан састављања биланса стања има индиција да је вредност улагања умањена, врши се процена надокнадиве вредности улагања.

Ако је надокнадива вредност мања од књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност а губитак од умањења вредности улагања признаје се као расход периода.

2.12. Заједнички аранжмани

Друштво примењује МСФИ 11 на све заједничке аранжмане почевши од 1. јануара 2013. године. Према МСФИ 11, улагања у заједничке аранжмане класификују се као заједнички послови или заједнички подухвати зависно од уговорних права и обавеза сваког инвеститора. Друштво је извршило процену природе својих заједничких аранжмана и утврдило да је реч о заједничким пословима која се рачуноводствено обухватају у средствима, обавезама, приходима и расходима.

2.13. Дугорочна финансијска средства

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: дугорочни зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

2.13.1. Класификација финансијских средстава

(а) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недеривативна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Укључују се у текућа средства, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања. У том случају се класификују као дугорочна средства. У билансу стања Друштва зајмови и потраживања обухватају “потраживања од продаје и друга потраживања”

(б) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована ни у једну другу категорију финансијских инструмената. Иста чине дугорочна средства Друштва, осим уколико руководство има намеру да улагања отуђи у року од 12 месеци од датума биланса стања када чине краткорочну имовину Друштва.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.13. Дугорочна финансијска средства (наставак)

2.13.2. Признавање и мерење финансијских средстава

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања – датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство. Зајмови и потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Фер вредност хартија од вредности која се котирају на берзи заснива се на текућим ценама понуде. Уколико тржиште неког финансијског средства није активно (и за хартије од вредности које се не котирају), Друштво утврђује фер вредност техникама процене. То укључује примену недавних трансакција између независних странака, позивање на друге инструменте који су суштински исти, анализу дисконтованих новчаних токова и опцију модела формирања цена максималним коришћењем информација са тржишта, а уз што је мање могуће ослањање на информације карактеристичне за само Друштво.

Финансијска средства расположива за продају се исказују по фер вредности. Приходи од камата на финансијска средства расположива за продају се обрачунавају коришћењем методе ефективне каматне стопе и признају се у билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали. Дивиденде примљене по основу финансијских средстава расположивих за продају признају се у билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали, односно у периоду у коме се утврди право Друштва на наплату и када је вероватно да ће дивиденде бити наплаћене. Све остале промене у фер вредности се признају у капиталу, до момента продаје или када су обезвређене, када се кумулиране корекције фер вредности признате у капиталу укључују у биланс успеха као Финансијски приходи/(расходи) (напомена 31 и 32).

2.13.3. Умањење вредности финансијских средстава

(а) Средства која се исказују по амортизованој вредности

На сваки датум биланса стања Друштво процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава.

Финансијско средство или група финансијских средстава је обезвређено и губици по основу обезвређења настају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средстава (“настанак губитка”) и када тај настанак губитка (односно настанци губитака) утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава који могу бити поуздано процењени.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.13. Дугорочна финансијска средства (наставак)

2.13.3. Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

(а) Средства која се исказују по амортизованој вредности (наставак)

Критеријуми које Друштво користи да одреди да ли постоји објективан доказ о губитку услед умањења вредности укључују:

- Значајне финансијске тешкоће емитента или дужника;
- Кршење уговора, као што је кашњење у плаћању или неплаћање камате или главнице;
- Друштво, из економских или правних разлога који се односе на финансијске тешкоће зајмопримца, одобри зајмопримцу гаранције/повластице које иначе не би одобрило;
- Вероватноћа стечаја или друге финансијске реорганизације дужника;
- Нестанак активног финансијског тржишта за то финансијско средство због финансијских потешкоћа; или доступни подаци који указују да постоји мерљиво смањење у предвиђеним будућим токовима готовине из портфеља финансијских средстава након њиховог иницијалног признавања, иако се поменуто смањење још увек не може повезати са појединачним финансијским средствима из портфеља, укључујући:
 - Неповољна промена кредитне способности дужника; и
 - Националне или локалне економске прилике које су узајамно повезане са кашњењем у наплати потраживања из портфеља.

Друштво прво процењује да ли постоји објективан доказ о обезвређењу.

За категорију кредита и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине (искључујући будуће кредитне губитке који нису настали) дисконтваних по првобитној ефективној каматној стопи за то финансијско средство. Износ књиговодствене вредности средства се умањује и износ губитка се признаје у билансу успеха. Ако кредит или улагање које се држи до доспећа има варијабилну каматну стопу, дисконтна стопа за одмеравање сваког губитка због умањења вредности је тренутна каматна стопа утврђена уговором. Друштво може да одмерава умањење вредности на основу фер вредности финансијског инструмента коришћењем тржишних цена које су доступне јавности.

Ако се у наредном периоду износ губитка због умањења вредности смањи и то смањење се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања обезвређења (нпр. побољшању кредитне способности дужника), укидање претходно признатог губитка по основу умањења вредности признаје се у билансу успеха.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.13. Дугорочна финансијска средства (наставак)

2.13.3. Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

(б) Средства класификована као расположива за продају

На крају сваког извештајног периода Друштво процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава. За процену умањења вредности дужничких хартија од вредности Друштво користи критеријуме наведене у тачки (а) горе. У случају власничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају, значајан или пролонгиран пад фер вредности испод њихове набавне вредности сматра се индикатором да је дошло до умањења њихове вредности. Уколико постоји било који од тих доказа за финансијска средства расположива за продају, кумулирани губитак – утврђен као разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањене за било какав губитак због умањења вредности финансијског средства који је претходно признат у билансу успеха – преноси се са капитала и признаје у билансу успеха. Губици због умањења вредности власничких инструмената признати у билансу успеха не могу се укинути кроз биланс успеха. Ако се у наредном периоду фер вредност дужничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају повећа и то повећање се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања губитка по основу умањења вредности у билансу успеха, губитак по основу умањења вредности се укида у билансу успеха.

2.14. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Друштва нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Залихе резервних делова за опрему која се користи у производњи се вреднују по цени коштања. Тестирање умањења вредности залиха резервних делова услед оштећености или застарелости се врши једном годишње. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 34).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.15. Стална средства (или групе за отуђење) намењена продаји

Стална средства (или групе за отуђење) су класификована као средства која се држе ради продаје ако се њихова књиговодствена вредност првенствено надокнађује кроз трансакцију продаје, и ако се продаја сматра веома извесном. Ова средства се исказују по нижој од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје, ако се њихова књиговодствена вредност првенствено надокнађује кроз трансакцију продаје, а не кроз наставак коришћења. Средства су рекласификована у моменту када су сви наведени услови испуњени: а) да су средства расположива за продају у њиховом тренутном стању; б) да је руководство Друштва одобрило и започело тражење купца; в) да је продаја средства активно рекламирана; г) да се продаја очекује у наредних 12 месеци; и д) да није вероватно да ће се значајне промене у плану продаје десити или да ће се средство повући из продаје.

2.16. Потраживања од купаца

Потраживања од купаца су износи које дугују купци за продате производе, робу или извршене услуге у оквиру редовног циклуса пословања. Уколико се очекује да потраживања буду наплаћена у року од годину дана или краћем (или у оквиру редовног циклуса пословања ако је дужи), потраживања од купаца се класификују као краткорочна. У супротном, потраживања од купаца се исказују као дугорочна.

Потраживања од купаца иницијално се признају по фер вредности. Резервисање за умањење вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Друштво неће бити у могућности да наплати све износе које потражује у складу са првобитним условима. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидан или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања (више од 90 дана од датума доспећа за друштва у државној својини и више од 60 дана за остала друштва) се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена. Износ резервисања представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру позиције „остали расходи“ (напомена 34). Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања. Накнадна наплата износа који је претходно био отписан, исказује се у билансу успеха у оквиру „осталих прихода“ (напомена 33).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.17. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни и банкама, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну укључена су у обавезе по кредитима у оквиру текућих обавеза, у билансу стања.

2.18. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.19. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.20. Остали капитал

Остали капитал у целини се односи на износ капитала изнад висине процењеног и уписаног износа неновчаног капитала са стањем на дан 31. маја 2005. године. У складу са одлуком Скупштине акционара од 18. јуна 2013. године овај капитал је укинут у корист нераспоређене добити.

2.21. Резерве

Резерве се односе на резерве формиране у ранијем периоду у складу са раније важећим Законом о предузећима. Друштво је у складу са поменутиим законом било у обавези да издваја 5% добити, све док резерва не достигне статутом утврђену сразмеру према основном капиталу, а најмање 10% основног капитала. У складу са одлуком Скупштине акционара од 18. јуна 2013. године ове резерве су укинуте у корист нераспоређене добити.

2.22. Зарада по акцији

Друштво израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем издатих обичних акција у току периода (напомена 36).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.23. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине и судске спорове се признају: када Друштво има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет биланса успеха Друштва.

2.24. Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности; све разлике између оствареног прилива (умањеног за трансакционе трошкове) и износа отплата, признају се у билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе.

Накнаде плаћене при прибављању кредита признају се као трансакциони трошкови до износа за који је вероватно да ће део или цео кредит бити повучен. У том случају, накнада се разграничава до коначног повлачења кредита. У случају да не постоји доказ да је делимично или укупно повлачење кредита вероватно, накнада се капитализује као аванс за ликвидност и амортизује се у току периода на који се кредит односи.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Друштво нема безусловно право да одложи измирење обавеза за најмање 12 месеци након датума биланса стања.

2.25. Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима су обавезе плаћања добављачу за преузету робу или примљене услуге у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће уколико доспевају за плаћање у року од 1 године или краћем (односно у оквиру редовног циклуса пословања уколико је дужи). У супротном, ове обавезе се исказују као дугорочне. Обавезе према добављачима се исказују по фер вредности, а накнадно се одмеравају према амортизованој вредности коришћењем метода ефективне каматне стопе.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.26. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу /у том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Друштво послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

Одложена пореска средства и обавезе се „пребијају“ када постоји законски основ да се „пребију“ текућа пореска средства са текућим пореским обавезама и када се одложена пореска средства и обавезе односе на порез на добит који прописује исти порески орган једном или већем броју пореских обвезника и када постоји намера да се рачуни измире на нето основи.

2.27. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Друштво има план дефинисаних доприноса за пензије. Друштво издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Друштво нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.27. Примања запослених (наставак)

(б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Друштво обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање или до остварења минималног радног стажа.

(в) Бонуси запослених

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Друштво признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

2.28. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Друштва. Приход се исказује без пореза на додату вредност, акцизе, повраћаја робе, рабата и попушта, након елиминисања продаје у оквиру Друштва.

Друштво признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности Друштво имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности Друштва. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Друштво заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

а) Приход од продаје – велепродаја

Друштво производи и продаје нафту, петрохемијске производе и течни нафтни гас на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Друштво испоручи производе купцу. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Друштво не буде имало објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Продаја се исказује на основу цене назначене у купопродајним уговорима, умањене за процењене количинске рабате и враћену робу у време продаје. У процени рабата и враћене робе користи се искуство стечено у претходним периодима. Количински рабати се процењују на основу очекиване годишње продаје. Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате који је у складу са тржишном праксом.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.28. Признавање прихода (наставак)

б) Приход од продаје – малопродаја

Друштво управља пословањем бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Друштво прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином, боновима или кредитном картицом.

в) Приход од камата

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе. У случају умањења вредности потраживања, Друштво умањује књиговодствену вредност потраживања до надокнадивог износа, који представља процењени будући новчани ток дисконтован по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента, и наставља да приказује промене дисконта као приход од камате. Приход од камате на зајмове чија је вредност умањена утврђује се применом методе првобитне ефективне каматне стопе.

г) Приход од активирања сопствених учинка

Приход од активирања учинака и робе односи се на приходе по основу употребе производа робе и услуга за сопствене производне потребе.

д) Приход од дивиденди

Приход од дивиденди се признаје када се установи право да се дивиденда прими.

2.29. Закупи

а) Рачуноводствено обухватање код закупца

Закупи где закуподавац задржава значајнији део ризика и користи од власништва класификују се као оперативни закупи. Плаћања извршена по основу оперативног закупа (умањена за стимулације добијене од закуподавца) исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

Друштво узима у закуп поједине некретнине, постројења и опрему. Закуп некретнина, постројења и опреме, где Друштво суштински има све ризике и користи од власништва, класификује се као финансијски лизинг. Финансијски лизинг се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљене некретнине и садашње вредности минималних плаћања закупнине.

Свака закупнина се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе. Одговарајуће обавезе за закупнине, умањене за финансијске расходе, укључују се у остале дугорочне обавезе. Камате као део финансијских расхода исказују се у билансу успеха у току периода трајања закупа тако да се добије константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе за сваки период. Некретнине, постројења и опрема стечени на бази финансијског лизинга амортизују се током периода краћег од корисног века трајања средства и периода закупа.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.29. Закупи (наставак)

б) Рачуноводствено обухватање код закуподавца

Закуп је споразум по коме закуподавац преноси на закупца право коришћења средства током договореног временског периода у замену за једно или више плаћања.

Када се средства дају у закуп по основу финансијског закупа, садашња вредност плаћених закупнина се признаје као потраживање. Разлика између бруто износа потраживања и садашње вредности потраживања се исказује као незарађени финансијски приход.

Приход од закупа се признаје током периода трајања закупа применом методе нето улагања, која одражава константну периодичну стопу повраћаја.

Када је средство дато у оперативни закуп то средство се исказује у билансу стања зависно од врсте средства.

Приход од закупнине признаје се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.30. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Друштва се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Друштва одобрили дивиденде.

2.31. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава, ако капитализација почиње на дан или после 1. јануара 2009. године. Капитализација трошкова позајмљивања траје до дана када је средство спремно за употребу или продају.

Друштво капитализује трошкове позајмљивања, који би могли бити избегнути, уколико није имало капиталне инвестиције у средства која се квалификују. Трошкови позајмљивања који се капитализују се обрачунавају на основу просечног трошка финансирања Друштва (просечан трошак камата се примањује на инвестиције у средства која се квалификују), изузев средстава која су позајмљена специјално за сврхе набављања квалификованог средства. У том случају, стварни настали трошкови позајмљивања, умањени за приход од инвестирања по основу привременог инвестирања тих средстава, се капитализују.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева да руководство примени извесне кључне рачуноводствене процене и претпоставке које утичу на исказане износе средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних средстава и обавеза на дан извештавања, као и на висину прихода и расхода у извештајном периоду.

Руководство континуирано ревидира поменуте процене и претпоставке позивајући се на претходна искуства и друге факторе који се оправдано могу користити за потребе процене књиговодствене вредности средстава и обавеза. Корекције рачуноводствених процена се признају у периоду у коме је процена ревидирана уколико промена утиче само на тај период, односно у периоду у коме је извршена ревизија и каснијим периодима ако су оба погођена.

Осим просуђивања која укључују процене, руководство врши и друга просуђивања у процесу примене рачуноводствених политика Друштва. Добијени резултати могу се разликовати од поменутих процена уколико се примењују другачије претпоставке или околности.

О просуђивањима и проценама које имају најзначајнији утицај на износе приказане у овим финансијским извештајима и садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза биће речи у даљем тексту.

3.1. Процена резерви нафте и гаса

Резерве нафте и гаса се не могу са извесношћу проценити те су инжењерске процене поменутих резерви подложне будућим ревизијама. Друштво процењује своје резерве нафте и гаса у складу са прописима донетим од стране Комисије за хартије од вредности САД (СЕЦ) који се односе на утврђене резерве. Рачуноводствене мере (као што су амортизација, исцрпљивање залихе и отпис, као и процене обезвређења) које се заснивају на проценама утврђених резерви подложне су променама у зависности од будућих промена у проценама резерви нафте и гаса.

Утврђене резерве се дефинишу као процењене количине нафте и гаса за које геолошки и инжењерски подаци са прихватљивом сигурношћу показују да ће у будућим годинама бити придобиве тј. да се могу црпети из познатих лежишта при постојећим економским условима. У појединим случајевима биће потребна значајна нова улагања у додатне бушотине и пратећа постројења како би се омогућила производња нафте из поменутих резерви. Због постојања неизвесности и ограничене природе података који се односи на лежишта, процене подземних резерви су током времена подложне променама у складу са новим расположивим информацијама.

Резерве нафте и гаса директно утичу на одређење износе обелодањене у финансијским извештајима, пре свега на амортизацију, исцрпљивање залиха и отпис, као и на трошкове обезвређења.

Амортизација средстава намењених производњи нафте и гаса применом методе јединица производње за свако нафтно поље врши се на основу доказаних разрађених резерви за трошкове разраде, односно на основу укупних доказаних резерви за трошкове настале у вези са стицањем доказаних резерви. Осим тога, процењене доказане резерве се користе за обрачун будућих токова готовине по основу истраживања и процењивања минералних ресурса, који служе као показатељ при утврђивању да ли је дошло до обезвређења налазишта.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

3.2. Користан век употребе некретнина, постројења и опреме

Руководство процењује користан век употребе средства узимајући у обзир његов очекивани век употребе, процењену техничку застарелост, резидуалну вредност, физичку оштећеност и радно окружење у коме се средство налази.

Разлике између поменутих процена и стварних резултата могу материјално значајно да утичу на књиговодствену вредност некретнина, постројења и опреме, као и да доведу до корекција будућих стопа амортизације и расхода за годину.

Уколико се процењени корисни век употребе буде разликовао за 10% од процене руководства, амортизација за годину завршену на дан 31. децембра 2013. године биће већа/мања за 870.202 РСД (2012: 559.360 РСД).

3.3. Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Друштво одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, друштво узима у разматрање каматне стопе висококвалитетних обвезница друштва које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 7,30% (уместо коришћене 6,30%), садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 13,2%, односно 8,2% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 6,5% (уместо коришћене 5,5%), садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 15,4% односно 9% за јубиларне награде.

3.4. Обавезе за обнављање природних ресурса (и заштита животне средине)

Руководство Друштва врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

**3.4. Обавезе за обнављање природних ресурса (и заштита животне средине)
(наставак)**

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Друштва, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћења за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 7,30% (уместо коришћене 6,30%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би порасла за 418.137 РСД.

3.5. Потенцијалне обавезе

Могуће је да на дан издавања ових финансијских извештаја постоје одређене околности који Друштву могу донети губитак, осим оних који настају као последица једног или више будућих догађаја. Руководство процењује поменуте потенцијалне обавезе на основу претпоставки односно просуђивања. При процењивању неподвижних губитака по основу судских и пореских поступака у које је укључено Друштво, као и евентуалних потраживања односно захтева који могу довести до таквих поступака, Друштво након консултација са правним и пореским саветницима процењује основ за све евентуалне судске и пореске поступке односно потраживања, као и основ за накнаду која може бити тражена или очекивана у поменутих околностима. Уколико процена потенцијалне обавезе буде указивала на то да је вероватно да ће губитак настати и да се његов износ може поуздано проценити, процењени износ обавезе ће бити признат у финансијским извештајима Друштва. Уколико процена буде указивала на то да материјално значајан неподвижни губитак није вероватан, али је у разумној мери могућ, односно вероватан је али се не може проценити, природа потенцијалне обавезе, као и процена износа евентуалног губитка уколико се исти може утврдити и материјално је значајан, се обелодањују. Уколико се неподвижни губитак не може поуздано проценити, руководство признаје губитак у тренутку када му је на располагању информација која му омогућава да да разумну процену. Неподвижни губитак чија је вероватноћа настанка мала се по правилу не обелодањује, осим уколико се не односи на гаранције, у ком случају се обелодањује и природа гаранције. Међутим, у одређеним околностима у којима се обелодањивање иначе не захтева Друштво може да обелодани потенцијалне обавезе необичне природе која по мишљењу руководства и његовог правног саветника могу бити од значаја за акционаре и друга лица (напомена 38).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У ПРИМЕНИ
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

3.6. Пословно окружење

Тржиште Републике Србије показује поједине карактеристике растућег тржишта. Пореска, царинска и валутна регулатива су предмет различитих интерпретација што доприноси многим изазовима са којима се компаније које послују у Србији суочавају.

Светска економска криза, колебања на берзама и други ризици могу имати негативне последице на домаћи финансијски и производни сектор. Руководство друштва је извршило резервисања узимајући у обзир економску ситуацију и могуће последице на крају извештајног периода.

Будући економски развој Републике Србије ће бити условљен како екстерним факторима тако и мерама предузетим од стране Владе како би подстакла раст и променила пореску и правну регулативу. Руководство Друштва сматра да предузима све неопходне мере како би подржао одрживост и развој пословања у тренутном пословном окружењу.

Утицај на ликвидност:

Обим кредитирања купаца у велепродаји је у знатној мери редукован од септембра 2008. године. Ове околности би могле да се одразе на могућност Друштва да обезбеди нове кредите и ре-финансира постојеће под кредитним условима који су примењивани за сличне трансакције у ближој прошлости.

Утицај на клијенте/зајмопримце:

Дужници Друштва могу доћи у ситуацију смањене ликвидност што последично може утицати на њихову способност да отплаћују позајмљене износе. Погоршање услова пословања дужника (или зајмопримца) такође може утицати на планиране токове готовине као и на процену умањења вредности финансијских и нефинансијских средстава. У мери у којој су информације биле доступне, руководство је правилно исказало ревидиране процене очекиваних будућих токова готовине у процени умањења вредности.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

4.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе, ризик готовинског тока и ризик промена цена), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) у складу са политикама одобрених од стране Управног одбора. Финансијска служба Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Друштва.

У току свог редовног пословања Друштво је изложено следећим финансијским ризицима:

- а) тржишни ризик (који обухвата ризик од промена курса страних валута, каматни ризик и ризик промена цена робе);
- б) кредитни ризик; и
- в) ризик ликвидности.

Валутни ризик

Друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Друштва је установило политику за управљање ризицима од промена курса страних валута у односу на његову функционалну валуту. Да би управљало ризицима од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Укупни износи признатих финансијских средстава/обавеза исказаних у валути која није функционална приказани су у табели која следи:

	Финансијска средства		Финансијске обавезе	
	31. децембар 2013	31. децембар 2012	31. децембар 2013	31. децембар 2012
ЕУР	34.902.307	22.027.181	59.800.170	65.729.594
ЈПЈ	-	-	362.449	477.670
УСД	7.422.261	8.715.728	67.703.503	46.651.500
Остало	61.759	39.898	4.849	2.238

На дан 31. децембра 2013. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 10% у односу на ЕУР, УСД и ЈПЈ, а све остале варијабле биле непромењене, добит након опорезивања била би већа/мања за 786.570 РСД (2012: 823.941 РСД), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна зајмова зависним правним лицима, потраживања од купаца, обавеза према добављачима деноминираних у ЕУР и УСД и позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминираних у ЕУР, УСД и ЈПЈ.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ (наставак)

4.1. Фактори финансијског ризика (наставак)

Ризик промена цена

Друштво је због своје основне активности изложено следећим ризицима промене цена: ниво цена сирове нафте и нафтних деривата који утиче на вредност залиха; и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.

У случају постојања ризика промене цена, ниво изложености се одређује износом залиха које се вреднују по продајној цени на крају периода извештавања. У периодима оштрог пада цена, с обзиром да је политика Друштва да исказује залихе по нижој од набавне вредности и нето продајне вредности, резултат је под утицајем смањења вредности књиговодствене вредности залиха. Ниво изложености зависи директно од нивоа залиха и степена пада цена.

Готовински ток и ризик каматне стопе

Друштво је на дан 31. децембра 2013. године одобрило компанијама из иностранства које су у његовом већинском власништву, субординиране кредите, као начин финансирања пословне активности у иностранству. Кредити који су одобрени за ове намене одобрени су уз променљиву каматну стопу (Еурибор). Да су каматне стопе на одобрене зајмове биле за 1% више / ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, нето резултат пословања у 2013. години пре опорезивања био би виши / нижи за 221.636 РСД (2012: 52.179 РСД).

Кредити повучени по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Друштва. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више/ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит у 2013. години био би 833.518 РСД (2012: 820.669 РСД) виши/нижи, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

Кредитни ризик

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу Друштва. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомапанијских кредита датим иностраним или домаћим зависним правним лицима, као и из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Банке се рангирају само у случају прихвата инструмената обезбеђења потраживања по разним основама и од укупне изложености банака према Друштву. Код домаћих банака, уколико је у питању банка са којом Друштво обавља пасивне послове примењује се други критеријум, док уколико је у питању банка са којом Друштво не послује, кредитни лимити се утврђују на основу дефинисане методологије.

Купци на мало измирују своје обавезе у готовини или путем платних картица.

Друштво је исправило потраживања од купаца који су прекорачили кредитне лимите или који имају проблема са ликвидношћу (напомена 12).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ (наставак)

4.1. Фактори финансијског ризика (наставак)

Ризик ликвидности

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Друштва. Дирекција финансија прати континуирано ликвидност Друштва како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Друштво не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Друштва у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно дефинисаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе на датум биланса стања Друштва које су груписане према датуму доспећа.

Износи приказани у табели представљају уговорне новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

На дан 31. децембра 2013.	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе (дугорочни део и текуће доспеће)	27.917.966	31.128.243	29.498.304	88.544.513
Обавезе из пословања	49.580.305	-	-	49.580.305
Остале краткорочне обавезе	4.709.467	-	-	4.709.467
Укалкулисане обавезе и одложени приходи	3.854.672	-	-	3.854.672
	86.062.410	31.128.243	29.498.304	146.688.957
На дан 31. децембра 2012.	Мање од 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе (дугорочни део и текуће доспеће)	9.359.307	45.769.371	35.222.280	90.350.958
Обавезе из пословања	33.920.779	859	10	33.921.648
Остале краткорочне обавезе	6.313.605	-	-	6.313.605
Укалкулисане обавезе и одложени приходи	4.340.963	-	-	4.340.963
	53.934.654	45.770.230	35.222.290	134.927.174

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ (наставак)

4.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Друштво, као и остала друштва која послују унутар исте делатности, прати капитал на основу коефицијента задужености, тј. односа нето дуговања и EBITDA. Нето дуговање се израчунава када се укупна дуговања (укључујући краткорочне и дугорочне кредите) умање за готовину и готовинске еквиваленте и краткорочне депозите. EBITDA се дефинише као добит пре одбитка камата и пореза на добит, амортизације, позитивних и негативних курсних разлика и других неоперативних трошкова.

На крају извештајних периода коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 20, 21 и 22)	88.521.670	90.291.649
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 14)	<u>(5.180.154)</u>	<u>(8.311.264)</u>
Нето дуговања	83.341.516	81.980.385
 EBITDA	 <u>69.417.878</u>	 <u>66.507.593</u>
 Коефицијент задужености	 1,20	 1,23

4.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту (на пример деривати којима се тргује на незваничној берзи) утврђује се различитим техникама процене. Друштво примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Пословни сегменти су сегменти чији пословни резултат редовно прати Главни доносилац одлука („ГДО“). На основу усвојене структуре корпоративних органа Друштва, ГДО чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора Друштва.

На дан 31. децембра 2013. године, пословне активности Друштва су организоване у пет главних пословних сегмената :

1. Истраживање и производња нафте и природног гаса,
2. Нафтни сервиси,
3. Прерада деривата нафте,
4. Промет нафте и нафтних деривата,
5. Остало - НИС стручне службе и Енергетика.

Истраживање и производња нафте и природног гаса и Нафтни сервиси заједно чине Upstream сегмент пословања; док Прерада деривата нафте , Промет нафте и нафтних деривата и остало чине Downstream сегмент пословања.

Приход по извештајним сегментима потиче од следећег:

1. Истраживање и производња нафте и природног гаса генеришу приход продајом нафте и гаса рафинеријама и другим купцима на отвореном тржишту,
2. Нафтни сервиси генеришу приходе вршењем услуга бушења, грађевинских радова, геофизичких мерења и транспортних услуга,
3. Прерада генерише приход продајом нафтних деривата сегменту Промета нафте и нафтних деривата,
4. Промет нафте и нафтних деривата генерише приход малопродајом и велепродајом.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Нафтни сервиси	Прерада	Промет	Остало	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	88.235.205	158.809	216.000.608	244.546.492	9.952.226	(306.678.611)	252.214.729
Интерсегментни	84.665.356	-	215.896.466	393.135	5.723.654	(306.678.611)	-
Екстерни	3.569.849	158.809	104.142	244.153.357	4.228.572	-	252.214.729
ЕБИТДА (сегментни резултат)	77.164.720	(639.626)	(2.747.057)	5.330.084	(11.085.072)	1.394.829	69.417.878
Амортизација (напомена 29)	(2.383.053)	(13.510)	(4.682.370)	(976.738)	(1.366.779)	-	(9.422.450)
Губици због умањења вредности некретнина, постројења и опреме, нематеријалних улагања и (напомена 34)	(106.653)	(1)	(18.657)	(71.998)	(145.509)	-	(342.818)
Финансијски приходи (расходи)	(453.300)	11.781	936.489	753.464	3.898.131	-	5.146.565
Одложени порески приход периода	-	-	-	-	200.860	-	200.860
Порески расход периода	-	-	-	-	(6.185.819)	-	(6.185.819)
Сегментни добитак/(губитак)	73.309.289	(588.660)	(6.371.102)	4.071.720	(19.491.707)	1.394.829	52.324.369

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Нафтни сервис	Прерада	Промет	Остало	Елиминације	Укупно
Приходи од продаје	99.395.589	1.501.198	154.665.686	202.982.214	17.132.510	(249.520.291)	226.156.906
Интерсегментни	90.490.198	1.217.697	154.531.232	218.894	3.062.270	(249.520.291)	-
Екстерни	8.905.391	283.501	134.454	202.763.320	14.070.240	-	226.156.906
ЕБИТДА (сегментни резултат)	83.855.363	900.198	(6.482.066)	2.211.735	(13.468.346)	(509.291)	66.507.593
Амортизација (напомена 29)	(2.104.350)	(358.420)	(1.950.957)	(808.683)	(1.051.381)	-	(6.273.791)
Губици због умањења вредности некретнина, постројења и опреме, нематеријалних улагања (напомена 34)	(113.062)	(10.052)	(64.127)	(110.965)	(29.291)	-	(327.497)
Финансијски приходи (расходи)	(188.292)	31.981	(761.856)	560.413	(5.302.137)	-	(5.659.891)
Одложени порески приход периода	-	-	-	-	707.442	-	707.442
Порески расход периода	-	-	-	-	(2.575.885)	-	(2.575.885)
Сегментни добитак(губитак)	80.306.222	603.984	(9.180.502)	824.619	(22.588.516)	(509.291)	49.456.516

Продаја између сегмената пословања обавља се у складу са политиком о трансферним ценама између сегмената.

Анализа прихода од продаје Друштва по основу најзначајних производа и услуга (са аспекта тржишта и продаје) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2013.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	3.550.090	3.550.090
Продаја природног гаса	3.918.192	-	3.918.192
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	3.918.192	-	3.918.192
Продаја нафтних деривата	206.159.963	34.007.648	240.167.611
Малопродаја	65.049.672	-	65.049.672
Велепродаја	141.110.291	34.007.648	175.117.939
Остала продаја	4.504.711	74.125	4.578.836
Продаја укупно	214.582.866	37.631.863	252.214.729
Приходи од активирања учинака и робе			223.460
Смањење вредности залиха учинака			(3.103.205)
Остали пословни приходи			138.858
Укупно пословни приходи			249.473.842

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

	Година која се завршила 31. децембра 2012.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	4.917.362	4.917.362
Продаја природног гаса	17.814.542	-	17.814.542
Малопродаја	-	-	-
Велепродаја	17.814.542	-	17.814.542
Продаја нафтних деривата	180.660.306	18.633.906	199.294.212
Малопродаја	58.062.240	-	58.062.240
Велепродаја	122.598.066	18.633.906	141.231.972
Остала продаја	3.765.950	364.840	4.130.790
Продаја укупно	202.240.798	23.916.108	226.156.906
Приходи од активирања учинака и робе			2.063.809
Повећање вредности залиха учинака			1.665.432
Остали пословни приходи			184.677
Укупно пословни приходи			230.070.824

Од укупног износа прихода од продаје нафтних деривата (велепродаја) у износу од 175.117.939 RSD (31. December 2012: 141.231.972 RSD), приходи у износу од 35.132.534 РСД (2012: 9.258.368 РСД) односе се на домаћег купца ХИП Петрохемија (напомена 37). Ови приходи чине велепродају у оквиру Downstream сегмента пословања.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Истраживање и развој	Концесије, патенти, лиценце и сл. права	Нематеријална улагања у припреми	Остала нематеријална улагања	Укупно
На дан 1. јануара 2012.					
Набавна вредност	-	874.906	413.952	4.753.693	6.042.551
Исправка вредности	-	(229.452)	(142.279)	(1.229.221)	(1.600.952)
Неотписана вредност	-	645.454	271.673	3.524.472	4.441.599
Година завршена дана 31. децембра 2012.					
Почетно стање неотписане вредности	-	645.454	271.673	3.524.472	4.441.599
Повећања	1.645.694	-	1.104.981	-	2.750.675
Пренос са нематеријалних улагања у припреми	-	821.165	(1.324.740)	503.575	-
Пренос у зависна друштва	-	(2.291)	-	(134.883)	(137.174)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	1.786.149	-	251.012	7.727	2.044.888
Амортизација (напомена 29)	-	(95.559)	-	(584.630)	(680.189)
Обезвређење (напомена 34)	-	-	(86.459)	(691)	(87.150)
Отуђења и отписи	(107.758)	-	(213)	-	(107.971)
Остали преноси	-	353	7.529	(7.882)	-
Неотписана вредност	3.324.085	1.369.122	223.783	3.307.688	8.224.678
Неотписана вредност на дан 31. децембра 2012.					
Набавна вредност	3.431.843	1.693.480	429.813	5.017.674	10.572.810
Исправка вредности	(107.758)	(324.358)	(206.030)	(1.709.986)	(2.348.132)
Неотписана вредност	3.324.085	1.369.122	223.783	3.307.688	8.224.678
Година завршена дана 31. децембра 2013.					
Почетно стање неотписане вредности	3.324.085	1.369.122	223.783	3.307.688	8.224.678
Повећања	3.381.767	-	373.611	-	3.755.378
Пренос са нематеријалних улагања у припреми	-	35.733	(358.489)	322.756	-
Пренос у зависна друштва	-	-	-	(9.446)	(9.446)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	(68.610)	-	217.977	-	149.367
Амортизација (напомена 29)	-	(115.017)	-	(605.412)	(720.429)
Обезвређење (напомена 34)	-	-	(24.347)	-	(24.347)
Отуђења и отписи	(79.813)	-	(1.256)	-	(81.069)
Остали преноси	-	-	-	12.819	12.819
Неотписана вредност	6.557.429	1.289.838	431.279	3.028.405	11.306.951
Неотписана вредност на дан 31. децембра 2013.					
Набавна вредност	6.557.429	1.729.213	519.377	5.327.207	14.133.226
Исправка вредности	-	(439.375)	(88.098)	(2.298.802)	(2.826.275)
Неотписана вредност	6.557.429	1.289.838	431.279	3.028.405	11.306.951

Истраживање и развој са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 6.557.429 РСД најзначајнијим делом се односе на улагања у геолошка, 2Д и 3Д сеизмичка истраживања на територији Републике Србије (2012: 3.324.085 РСД).

Остала нематеријална улагања исказана са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 3.028.405 РСД најзначајнијим делом се односе на улагања у САП информациони систем, у укупном износу од 2.563.713 РСД (2012: 2.947.663 РСД).

Амортизација у износу од 720.429 РСД (2012: 680.189 РСД) укључена је у трошкове пословања у билансу успеха (напомена 29).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2012.								
Набавна вредност	11.185.907	62.832.533	60.387.999	44.639.338	93.279	110.630	8.770.320	188.020.006
Исправка вредности	(695.566)	(24.300.702)	(34.982.060)	(2.981.943)	(5.020)	(110.270)	(21.418)	(63.096.979)
Неотписана вредност	10.490.341	38.531.831	25.405.939	41.657.395	88.259	360	8.748.902	124.923.027
Година завршена дана 31. децембра 2012.								
Почетно стање неотписане вредности	10.490.341	38.531.831	25.405.939	41.657.395	88.259	360	8.748.902	124.923.027
Повећања	169.433	26.475.742	35.046.293	(21.277.999)	351	-	5.801.412	46.215.232
Пренос у зависна друштва	(122.387)	(1.051.431)	(4.599.287)	-	(12.243)	-	-	(5.785.348)
Остали преноси	67.107	(119.164)	46.478	-	-	-	-	(5.579)
Отуђења и отписи	(1.631)	(65.574)	(29.074)	(659.597)	(722)	-	(12.145.685)	(12.902.283)
Амортизација (напомена 29)	-	(2.589.965)	(3.003.277)	-	-	(360)	-	(5.593.602)
Обезвређење (напомена 34)	-	(110.524)	(71.576)	(39.924)	(607)	-	-	(222.631)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	-	-	-	(2.044.888)	-	-	-	(2.044.888)
Пренос на инвестиционе некретнине (напомена 8)	(56.218)	(8.670)	-	-	-	-	-	(64.888)
Неотписана вредност	10.546.645	61.062.245	52.795.496	17.634.987	75.038	-	2.404.629	144.519.040
На дан 31. децембра 2012.								
Набавна вредност	11.239.442	87.204.602	83.980.139	22.573.044	76.173	110.630	2.426.047	207.610.077
Исправка вредности	(692.797)	(26.142.357)	(31.184.643)	(4.938.057)	(1.135)	(110.630)	(21.418)	(63.091.037)
Неотписана вредност	10.546.645	61.062.245	52.795.496	17.634.987	75.038	-	2.404.629	144.519.040
Година завршена дана 31. децембра 2013.								
Почетно стање неотписане вредности	10.546.645	61.062.245	52.795.496	17.634.987	75.038	-	2.404.629	144.519.040
Повећања	222.046	16.186.415	11.999.223	13.292.863	-	35.772	11.381.430	53.117.749
Пренос у зависна друштва	-	-	(1.389.997)	-	-	-	159.524	(1.230.473)
Остали преноси	-	4.450.270	(4.463.076)	(152)	(14)	-	(79)	(13.051)
Отуђења и отписи	(68.494)	(246.182)	(118.411)	(996.245)	-	-	(9.806.071)	(11.235.403)
Амортизација (напомена 29)	-	(3.663.672)	(5.036.560)	-	-	(1.789)	-	(8.702.021)
Обезвређење (напомена 34)	-	(232.285)	(15.856)	(61.826)	(102)	-	(8.402)	(318.471)
Пренос на стална средства намењена продаји	-	-	-	(1.272.306)	-	-	-	(1.272.306)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	-	-	-	(149.367)	-	-	-	(149.367)
Пренос на инвестиционе некретнине (напомена 8)	(3.696)	17.689	-	(11.248)	-	-	-	2.745
Неотписана вредност	10.696.501	77.574.480	53.770.819	28.436.706	74.922	33.983	4.131.031	174.718.442
На дан 31. децембра 2013.								
Набавна вредност	11.000.723	110.567.630	84.882.738	32.480.853	76.135	56.038	4.160.931	243.225.048
Исправка вредности	(304.222)	(32.993.150)	(31.111.919)	(4.044.147)	(1.213)	(22.055)	(29.900)	(68.506.606)
Неотписана вредност	10.696.501	77.574.480	53.770.819	28.436.706	74.922	33.983	4.131.031	174.718.442

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Друштво је у пословној 2013. години капитализовало трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од 91.300 РСД (2012: 1.874.598 РСД).

Машине и опрема где је Друштво корисник лизинга по основу уговора о пословном закупу укључују следеће износе:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Набавна вредност - капитализовани финансијски лизинг	149.696	153.401
Исправка вредности	(62.373)	(48.947)
Садашња вредност	87.323	104.454

На дан сваког биланса стања Руководство друштва процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Друштво је на дан 31. децембра 2013. године извршило процену индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") при чему нису уочене знаке умањења вредности односно сторнирања раније признатог губитка од умањења вредности, осим за технолошки застарела средства.

Друштво је признало обезвређење у 2013. години у износу од 318.471 РСД (2012: 222.631 РСД) за технолошки застарела средства, чија је нето књиговодствена вредност већа од надокнадивог износа (напомена 34).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Средства за производњу нафте и гаса

	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)		Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2012.					
Набавна вредност	5.512.468	48.205.627		129.810	53.847.905
Исправка вредности	(299.997)	(18.287.475)		(114.755)	(18.702.227)
Неотписана вредност	5.212.471	29.918.152		15.055	35.145.678
Година завршена дана 31. децембра 2012.					
Почетно стање неотписане вредности	5.212.471	29.918.152		15.055	35.145.678
Повећања	10.990.790	-		-	10.990.790
Пренос са средстава која нису за производњу нафте и гаса	676.646	-		-	676.646
Пренос у зависна друштва	-	(5.524.735)		(12.149)	(5.536.884)
Пренос са инвестиција у току	(6.070.889)	6.070.889		-	-
Остали преноси	28.953	130.684		(510)	159.127
Обезвређење	(6.702)	(73.796)		-	(80.498)
Амортизација	-	(2.401.543)		(360)	(2.401.903)
Отуђења и отписи	(733.701)	(2.470)		-	(736.171)
Неотписана вредност	10.097.568	28.117.181		2.036	38.216.785
Неотписана вредност на дан 31. децембра 2012.					
Набавна вредност	10.401.782	42.567.439		112.666	53.081.887
Исправка вредности	(304.214)	(14.450.258)		(110.630)	(14.865.102)
Неотписана вредност	10.097.568	28.117.181		2.036	38.216.785
Година завршена дана 31. децембра 2013.					
Почетно стање неотписане вредности	10.097.568	28.117.181		2.036	38.216.785
Повећања	24.945.188	-		-	24.945.188
Пренос са средстава која нису за производњу нафте и гаса	13.050	-		-	13.050
Пренос у зависна друштва	-	(1.344.168)		-	(1.344.168)
Пренос са инвестиција у току	(11.236.612)	11.236.612		-	-
Остали преноси	(13.029)	3.814		(60)	(9.275)
Обезвређење	(29.547)	(77.107)		-	(106.654)
Амортизација	-	(2.343.846)		-	(2.343.846)
Отуђења и отписи	(819.311)	(207)		(1)	(819.519)
Неотписана вредност	22.957.307	35.592.279		1.975	58.551.561
Неотписана вредност на дан 31. децембра 2013.					
Набавна вредност	23.195.366	51.949.129		22.241	75.166.736
Исправка вредности	(238.059)	(16.356.850)		(20.266)	(16.615.175)
Неотписана вредност	22.957.307	35.592.279		1.975	58.551.561

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.7).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

8. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Промене на рачуну су биле као што следи:

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Стање на почетку године	1.316.069	1.338.269
Добици на фер вредности (напомена 33)	151.936	-
Губици на фер вредности (напомена 34)	-	(17.716)
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 7)	(2.745)	64.888
Пренос на средства за отуђење	-	(41.702)
Отуђења	(102.059)	(27.670)
Остало	152	-
Стање на крају године	<u>1.363.353</u>	<u>1.316.069</u>

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 1.363.353 РСД (31. децембра 2012. године 1.316.069 РСД) у највећем делу се односе на бензинске станице и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан биланса стања.

Следећи износи по основу закупа су признати у билансу успеха:

	Година која се завршава 31. децембра	
	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Приходи од закупа (напомена 26)	135.834	128.698

Фер вредност инвестиционих некретнина

Инвестиционе некретнине, које чине бензинске станице и пословни простори, вредноване су по фер вредности на дан 31 децембра 2013. односно 2012. године. Позитиван ефекат вредновања по фер вредности признат је у корист осталих прихода (напомена 33).

Табела ниже приказује нефинансијска средства књижена по фер вредности која је мерена методом процене. Одмеравање фер вредности врши се према следећим хијерархијским нивоима:

- Котиране цене (некориговане) на активном тржишту за иста средства или исте обавезе (Ниво 1).
- Информације, осим котираних цена укључених у Ниво 1, које су засноване на доступним тржишним подацима за средства или обавезе, било директно (тј. цене) или индиректно (тј. изведене из цена) (Ниво 2).
- Информације о средству или обавези које нису засноване на доступним тржишним подацима (тј. недоступне информације) (Ниво 3).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

8. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (наставак)

Одмеравање по фер вредности на дан 31. децембра 2013. године извршено је на основу следећих информација:

	Котиране цене на активном тржишту за иста средства (Ниво 1)	Друге значајне доступне информације (Ниво 2)	Значајне недоступне информације (Ниво 3)
<i>Редовно одмеравање фер вредности</i>			
<i>Земљиште и грађевински објекти</i>			
– Продавнице и други објекти дати у закуп	-	721.941	-
– Станови	-	131.513	-
– Бензинске станице	-	-	509.899
Укупно	-	853.454	509.899

Технике процене фер вредности применом методологије 2. нивоа

Фер вредности пословних простора, станова и других објеката за издавање добијене применом методологије 2. нивоа произилазе из методе упоредивих трансакција. Продајне цене упоредивих објеката у непосредној близини коригују се за разлике у њиховим кључним карактеристикама као што је површина некретнине. Најзначајнија информација по овом приступу процене је цена по квадратном метру.

Одмеравање фер вредности применом значајних недоступних информација (методологија 3. нивоа)

Фер вредности бензинских станица добијене применом методологије 3. нивоа произилазе из методе употребних вредности, где је фер вредност бензинских станица одређена као садашња вредност будућих нето примања која ће притећи у Друштво на основу дугорочних уговора о закупу. Најзначајнија информација при овом приступу процене је цена изнајмљивања по бензинској станици.

Кључне претпоставке коришћене за вредовање методом употребних вредности :

	2013	2012
Дугорочна стопа раста	0%	0%
Дисконтна стопа	12%	15%

9. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Учешћа у капиталу зависних правних лица	8.729.710	8.703.404
Финансијска средства расположива за продају	1.946.146	2.161.005
Минус: исправка вредности	(2.918.653)	(3.156.492)
	7.757.203	7.707.917

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

9. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)

а) Учешћа у капиталу зависних правних лица

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
У акцијама	3.457.576	3.457.576
У уделима	5.272.134	5.245.828
	<u>8.729.710</u>	<u>8.703.404</u>
<i>Минус: Исправка вредности</i>	<u>(1.173.167)</u>	<u>(1.173.167)</u>
	<u>7.556.543</u>	<u>7.530.237</u>

Учешћа у капиталу зависних правних лица са стањем на дан 31. децембра 2013. године односе се на улагања у акције/уделе следећих друштава:

Назив	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност	Учешће %
О Зоне а.д. Београд, Србија	3.457.576	(1.172.263)	2.285.313	100%
НИС Петрол еоод, Софија, Бугарска	28.938	-	28.938	100%
NIS Petrol SRL, Букурешт, Румунија	997	-	997	100%
НИС Петрол д.о.о., Бања Лука, БиХ	1.030	-	1.030	100%
Rannon naftagas Kft, Будимпешта, Мађарска	184	-	184	100%
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад, Србија	321.500	-	321.500	100%
Нафтагас-Технички сервиси д.о.о., Зрењанин, Србија	983.353	-	983.353	100%
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад, Србија	3.579.983	-	3.579.983	100%
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад, Србија	327.751	-	327.751	100%
НИС Оверсиз, Москва, Русија	9.856	-	9.856	100%
Јадран - Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ	71	-	71	66%
Светлост д.о.о., Бујановац, Србија	17.045	-	17.045	51%
Ранис, Московска област, Русија	522	-	522	51%
Јубос, Бор, Србија	904	(904)	-	51%
	<u>8.729.710</u>	<u>(1.173.167)</u>	<u>7.556.543</u>	

Промене на рачуну учешћа у капиталу зависних правних лица:

	2013	2012
Стање на почетку године	8.703.404	3.490.817
Нова улагања у зависна правна лица	26.306	5.212.587
<i>Минус: исправка вредности</i>	<u>(1.173.167)</u>	<u>(1.173.167)</u>
Стање на крају године	<u>7.556.543</u>	<u>7.530.237</u>

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

9. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)

б) *Финансијска средства расположива за продају*

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
У акцијама	1.922.151	2.132.741
У уделима	23.995	28.264
	1.946.146	2.161.005
<i>Минус: исправка вредности</i>	(1.745.486)	(1.983.325)
	200.660	177.680

Фер вредност осталих улагања којима се тргује на активном тржишту утврђује се на основу текуће тржишне вредности на дан биланса стања.

10. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Репрограмирана потраживања	1.426.540	3.371.014
Дугорочни зајмови зависним правним лицима	28.771.008	16.629.612
Дугорочна потраживања по основу камате на зајам зависним правним лицима	181.736	-
Дугорочна потраживања по основу продаје средстава повезаним правним лицима	1.199.807	-
Дугорочни кредити дати запосленима	1.083.093	1.259.637
Потраживања по основу финансијског лизинга	38.221	78.190
Остали дугорочни финансијски пласмани	794.628	2.029.677
	33.495.033	23.368.130
<i>Минус исправка вредности:</i>		
- репрограмираних потраживања	(1.426.540)	(3.371.014)
- потраживања по основу финансијског лизинга	(26.789)	(57.743)
- осталих дугорочних финансијских пласмана	(782.311)	(808.961)
	(2.235.640)	(4.237.718)
Укупно – нето вредност	31.259.393	19.130.412

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

10. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

а) *Репрограмирана потраживања*

Репрограмирана потраживања са стањем на дан 31. децембра 2013. године у целини се односе на:

	Текућа доспећа	Дугорочни део	Укупно
Репрограмирана потраживања			
- ХИП Петрохемија Панчево, у реструктурирању	9.722.337	-	9.722.337
- РТБ Бор	-	1.426.540	1.426.540
- AIR Србија	100.923	-	100.923
	<u>9.823.260</u>	<u>1.426.540</u>	<u>11.249.800</u>
<i>Минус: исправка вредности репрограмираних потраживања</i>	<u>(7.827.614)</u>	<u>(1.426.540)</u>	<u>(9.254.154)</u>
Укупно – нето вредност	<u>1.995.646</u>	<u>-</u>	<u>1.995.646</u>

Књиговодствена вредност репрограмираних потраживања у износу од 1.995.646 РСД се односе на текућа потраживања од ХИП Петрохемија Панчево, у реструктурирању, која су обезбеђена хипотекарним правом над имовином дужника.

Промене на исправци вредности репрограмираних потраживања:

	2013	2012
Стање на почетку године	(3.371.014)	(5.601.478)
Курсне разлике	353.003	108.503
Преноси на краткорочне финансијске пласмане (напомена 13)	<u>1.591.471</u>	<u>2.121.961</u>
Стање на крају године	<u>(1.426.540)</u>	<u>(3.371.014)</u>

б) *Дугорочни зајмови зависним правним лицима*

Дугорочни зајмови зависним правним лицима исказани у РСД са стањем на дан 31. децембра 2013. године односе се на:

	Валута	31. децембар 2013	31. децембар 2012
НИС Петрол еоод Софија, Бугарска	ЕУР	8.635.174	6.967.916
NIS Petrol SRL Букурешт, Румунија	ЕУР	7.981.430	1.657.948
НИС Петрол д.о.о. Бања Лука, БиХ	ЕУР	7.093.978	4.586.425
О Зоне а.д. Београд, Србија	ЕУР	2.694.089	2.672.380
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука, БиХ	ЕУР	1.589.830	736.414
Rannon naftagas Kft Будимпешта, Мађарска	ЕУР	<u>776.507</u>	<u>8.529</u>
		<u>28.771.008</u>	<u>16.629.612</u>

Дугорочни зајмови зависним правним лицима одобрени су по променљивим каматним стопама (3М и 6М Euribor + 7,5% и 3М Euribor + 5%) на период од 7 година од датума исплате последње трансхе. Исказана књиговодствена вредност дугорочних зајмова одговара њиховој фер вредности.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

10. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

в) *Кредити одобрени запосленима*

Кредити одобрени запосленима Друштва са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 1.083.093 РСД (31. децембра 2012. године: 1.259.637 РСД) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи од 0,5% односно 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама.

Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматном стопом по којој би Друштво могло да прибави дугорочне позајмице и која одговара тржишној каматној стопи на сличне финансијске инструменте у текућем извештајном периоду 5,62% (2012. година: 5,56% годишње).

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је номинална вредност кредита датих запосленима. Наведена изложеност кредитном ризику је лимитирана, с обзиром да се наплата кредита датих запосленима у Друштву обезбеђује кроз административне забране.

11. ЗАЛИХЕ

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Сировине и материјал	27.896.775	26.875.929
Резервни делови	2.089.701	2.138.316
Алат и инвентар	96.471	112.183
Недовршена производња	4.782.796	7.937.015
Готови производи	8.130.379	8.079.365
Роба	1.549.993	4.050.054
	<u>44.546.115</u>	<u>49.192.862</u>
Дати аванси	700.073	1.234.319
<i>Минус исправка вредности:</i>		
- залиха	(6.136.250)	(6.447.124)
- датих аванса	(248.347)	(373.071)
	<u>(6.384.597)</u>	<u>(6.820.195)</u>
Укупно залихе – нето	<u>38.861.591</u>	<u>43.606.986</u>

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	2013	2012
На дан 1. јануара	<u>(6.820.195)</u>	<u>(8.181.557)</u>
Исправка вредности залиха и датих аванса на терет расхода текућег периода (напомена 34)	(155.623)	(17.771)
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода (напомена 33)	459.911	332.274
Отпис	131.230	9.235
Пренос у новооснована зависна друштва	-	1.037.624
Остало	80	-
На дан 31. децембар	<u>(6.384.597)</u>	<u>(6.820.195)</u>

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Потраживања по основу продаје		
- у земљи	51.597.365	44.343.991
- у иностранству	960.102	1.048.226
- повезаним правним лицима	15.613.788	8.127.399
	<u>68.171.255</u>	<u>53.519.616</u>
Потраживања из специфичних послова	9.478.268	8.787.798
Потраживања по основу продаје средстава зависним друштвима	364.055	364.055
Потраживања за камате	11.294.510	6.125.320
Потраживања од запослених	84.140	82.940
Остала потраживања	7.462.879	7.444.391
	<u>18.841.529</u>	<u>13.652.651</u>
	<u>96.855.107</u>	<u>76.324.120</u>
<i>Минус исправка вредности:</i>		
- потраживања по основу продаје	(12.538.970)	(13.141.957)
- потраживања из специфичних послова	(9.451.607)	(8.418.580)
- потраживања за камате	(10.368.846)	(5.864.441)
- осталих потраживања	(7.330.368)	(7.323.979)
	<u>(39.689.791)</u>	<u>(34.748.957)</u>
Укупно потраживања – нето	<u>57.165.316</u>	<u>41.575.163</u>

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
До 3 месеца	40.200.005	30.778.263
Преко 3 месеца	27.971.250	22.741.353
	<u>68.171.255</u>	<u>53.519.616</u>

На дан 31. децембра 2013. године од износа 27.971.250 РСД (31. децембра 2012. године: 22.741.353 РСД који се односи на доспела потраживања по основу продаје, потраживања у износу од 12.538.970 РСД (31. децембра 2012. године: 13.141.957 РСД.) била су обезвређена. Преостала потраживања у износу од 15.432.280 РСД (31. децембра 2012. године; 9.599.396 РСД) односи се на велики број независних купаца за које руководство верује да ће измирити своје обавезе у скоријој будућности.

Старосна структура исправљених потраживања била је следећа:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
До 3 месеца	30.360	22.299
Преко 3 месеца	12.508.610	13.119.658
	<u>12.538.970</u>	<u>13.141.957</u>

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА
(наставак)**

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања је следећа:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
РСД	92.852.524	75.014.937
УСД	2.542.284	1.038.809
ЕУР	1.459.922	269.973
Остало	377	401
	96.855.107	76.324.120

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и других потраживања су:

	2013	2012
На дан 1. јануара	(34.748.957)	(25.840.469)
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 34)	(5.270.438)	(10.438.927)
Отпис	145.587	567.600
Наплата раније исправљеног потраживања (напомена 33)	1.156.966	962.839
Остало (директна исправка)	(972.949)	-
На дан 31. децембра	(39.689.791)	(34.748.957)

Формирање и укидање резервисања за губитке због умањења вредности потраживања исказује се у оквиру 'Осталих расхода/Осталих прихода' у Билансу успеха (напомене 33 и 34). Износи књижени на терет исправке вредности отписују се када се не очекује да ће бити наплаћени.

13. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Краткорочни кредити дати запосленима	2.019	34.983
Краткорочни кредити и пласмани – повезана правна лица	2.384.555	312.851
Текућа доспећа дугорочних финансијских пласмана	9.913.994	7.898.604
Остали краткорочни финансијски пласмани	60.202	6.974
	12.360.770	8.253.412
Минус: исправка вредности	(7.827.740)	(5.820.206)
Укупно краткорочни финансијски пласмани – нето	4.533.030	2.433.206

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

13. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

Текућа доспећа дугорочних финансијских пласмана са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 9.913.994 РСД (31. децембра 2012. године: 7.898.604 РСД) најзначајнијим делом се односе на текуће доспеће дугорочних репрограмираних потраживања у износу од 9.823.260 РСД. Ова потраживања су на дан 31. децембра 2013. године исправљена у износу од 7.827.614 РСД (31. децембра 2012. године: 5.820.065 РСД) (напомена 10).

Промене на исправци вредности краткорочних финансијских пласмана су:

	2013	2012
На дан 1. јануара	(5.820.206)	(2.994.376)
Наплаћени исправљени пласмани (напомена 33)	-	26.668
Пренос са осталих дугорочних финансијских пласмана (напомена 10а)	(1.591.471)	(2.121.961)
Курсне разлике и остала кретања	(416.063)	(730.537)
На дан 31. децембра	(7.827.740)	(5.820.206)

14. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Готовина у банци	4.503.675	7.949.139
Готовина у благајни	369.241	287.180
Остала новчана средства	307.238	74.945
	5.180.154	8.311.264

15. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Разграничени порез на додату вредност	2.970.621	3.715.739
Унапред плаћени трошкови	114.807	135.363
Потраживања за нефактурисани приход	1.354.225	2.342.103
Унапред плаћена акциза	1.364.295	1.319.866
Стамбени кредити запослених и остала активна временска разграничења	1.502.856	1.265.187
	7.306.804	8.778.258

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 2.970.621 РСД (2012: 3.715.739 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза у износу од 1.364.295 РСД (2012: 1.319.866 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на не-акцизном складишту.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

15. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (наставак)

Потраживања за нефактурисани приход са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 1.354.225 РСД (31. децембра 2012. године: 2.342.103 РСД) односе се на потраживања за нефактурисани приход од продаје бензинских компоненти у износу од 1.353.844 РСД за које није извршено фактурисање до краја године.

16. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

	Разлика књиговодствене вредности основних средстава и пореске основице
<i>Одложене пореске обавезе</i>	
Стање 1. јануара 2012.	(1.160.511)
Настанак и укидање привремених разлика	(623.824)
Ефекат промене пореске стопе	(580.256)
Стање на дан 31. децембра 2012.	(2.364.591)
Настанак и укидање привремених разлика	211.109
Стање на дан 31. децембра 2013.	(2.153.482)

	Резервисања	Умањење вредности имовине	Порески кредит	Укупно
<i>Одложена пореска средства</i>				
Стање 1. јануара 2012.	103.534	668.654	7.103.248	7.875.436
Настанак и укидање привремених разлика	94.538	(203.662)	1.634.552	1.525.428
Ефекат промене пореске стопе	51.767	334.327	-	386.094
Стање на дан 31. децембра 2012.	249.839	799.319	8.737.800	9.786.958
Настанак и укидање привремених разлика	58.450	(36.441)	(32.258)	(10.249)
Стање на дан 31. децембра 2013.	308.289	762.878	8.705.542	9.776.709

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су руководству дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Порески кредит представља износ у висини од 20% од капиталних инвестиција у периоду завршеном на дан 31. децембра 2013. године у складу са пореском регулативом Републике Србије и може бити искоршћен у периоду од 10 година као што је дато у табели ниже.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

16. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ (наставак)

Година настанка пореског кредита	Година истека пореског кредита	31. децембар 2013	31. децембар 2012
2006	2016	-	425.226
2007	2017	2.149.894	2.164.224
2008	2018	783.750	702.349
2009	2019	1.325.566	1.228.886
2010	2020	1.207.276	1.294.489
2011	2021	1.091.070	937.460
2012	2022	1.634.551	1.985.166
2013	2023	513.435	-
		8.705.542	8.737.800

17. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Издате менице и гаранције	43.781.876	44.671.748
Примљене менице и гаранције	32.580.486	24.593.773
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.357.690	5.424.642
Потраживања (из бивших република Југославије)	5.103.758	5.290.900
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	4.315.685	4.047.706
Средства за затварање поља у Анголи	638.286	422.341
	91.777.781	84.451.110

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

18. КАПИТАЛ

Напомена	Акцијски капитал	Остали капитал	Резерве	Ревало-ризационе резерве	Нереали-зовани добици по основу ХОВ	Нереали-зовани губици по основу ХОВ	Нераспоређени добитак (акумулирани губитак)	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2012. године	81.530.200	5.597.824	889.424	12	29.582	(64.090)	(396.287)	87.586.665
Нето добит	-	-	-	-	-	-	49.456.516	49.456.516
Губици по основу ХОВ	-	-	-	-	(22.664)	(17.356)	-	(40.020)
Стање на дан 31. децембра 2012. године	81.530.200	5.597.824	889.424	12	6.918	(81.446)	49.060.229	137.003.161
Нето добит	-	-	-	-	-	-	52.324.369	52.324.369
Губици по основу ХОВ	-	-	-	-	11.226	3.417	-	14.643
Остали преноси	2.20,2.21	(5.597.824)	(889.424)	(12)	-	-	6.487.248	(12)
Расподела дивиденде	-	-	-	-	-	-	(12.364.129)	(12.364.129)
Актуарски губици	19	-	-	-	-	-	(95.339)	(95.339)
Стање на дан 31. децембра 2013. године	81.530.200	-	-	-	18.144	(78.029)	95.412.378	176.882.693

Дивиденда за 2012. годину у износу од 75,83 РСД по акцији, односно у укупном износу од 12.364.129 РСД је одобрена од стране Скупштине акционара и исплаћена током августа 2013. године.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

18.1. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Акцијски капитал представља капитал компаније која је котирана на Београдској берзи. Номинална вредност акција је 500 РСД.

Акцијски капитал на дан 31. децембра 2013. и 2012. године састоји се од 163.060.400 акција.

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2012. године	7.266.813	1.012.100	3.294.094	-	1.792.457	13.365.464
На терет биланса успеха (напомене 29 и 32)	836.334	24.000	-	1.042.855	-	1.903.189
Корекције вредности некретнина, постројења и опреме за износ резервисања	(82.397)	-	-	-	-	(82.397)
Укинута у току године (напомена 33)	(47.643)	-	(887.109)	-	(827.582)	(1.762.334)
Измирење обавеза	(1.021)	(174.717)	(162.420)	-	(155.429)	(493.587)
Стање на дан 31. децембра 2012. године	7.972.086	861.383	2.244.565	1.042.855	809.446	12.930.335
На терет биланса успеха (напомене 29 и 32)	589.424	195.000	-	521.427	319.787	1.625.638
Актуарски губици	-	-	95.339	-	-	95.339
Корекције вредности некретнина, постројења и опреме за износ резервисања	962.855	-	-	-	-	962.855
Укинута у току године (напомена 33)	(303.653)	(112.396)	(348.948)	-	-	(764.997)
Измирење обавеза	(157.674)	(253.894)	(90.200)	(42.201)	(37.857)	(581.826)
Стање на дан 31. децембра 2013. године	9.063.038	690.093	1.900.756	1.522.081	1.091.376	14.267.344

(а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима. На основу промена у процени, иницијално резервисање за рекултивацију активних бушотина за годину која се завршава на дан 31. децембра 2013. године у износу од 962.855 РСД, признато је у оквиру позиције некретнина, постројења и опреме.

(б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Друштво има обавезе по основу заштите животне средине. На дан биланса стања Друштво је извршило резервисање по наведеном основу у износу од 690.093 РСД (2012: 861.383 РСД) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Друштва.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

(в) *Програм дугорочних подстицаја запослених*

У 2011. години Друштво је започело процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја руководиоца компаније. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити базирани на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") у периоду од три године. На дан 31. децембра 2013. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за дугорочне подстицаје запослених у износу од 1.522.081 РСД (2012: 1.042.855 РСД) (напомена 29).

(г) *Резервисања за судске спорове*

На дан 31. децембра 2013. године Друштво је проценило вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака на основу информација датих од стране Сектора за правна питања. Друштво је извршило додатно резервисање за судске спорове за које је процењен негативан исход спора у износу од 319.787 РСД (укидање резервисања у 2012: 827.582 РСД). Процена Друштва је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2013. године.

(д) *Резервисања за накнадна примања запослених*

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Отпремнине	533.180	622.739
Јубиларне награде	1.367.576	1.621.826
	1.900.756	2.244.565

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Дисконтна стопа	6,30%	7,65%
Будућа повећања зарада	5,50%	6,00%
Просечан будући радни век	14,84	19,79

	Отпремнине	Јубиларне награде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2012. године	1.035.340	2.258.754	3.294.094
Трошкови директно плаћених накнада	(65.080)	(97.340)	(162.420)
Укупно приходи признати у билансу успеха	(347.521)	(539.588)	(887.109)
Стање на дан 31. децембра 2012. године	622.739	1.621.826	2.244.565
Трошкови директно плаћених накнада	(18.081)	(72.119)	(90.200)
Актуарски губици	95.339	-	95.339
Укупно приходи признати у билансу успеха	(166.817)	(182.131)	(348.948)
Стање на дан 31. децембра 2013. године	533.180	1.367.576	1.900.756

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

(д) Резервисања за накнадна примања запослених(наставак)

Износ признат у билансу успеха:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013	2012
Текући трошкови накнада	181.210	210.830
Трошкови камата	166.769	224.197
Добици од промене плана доприноса	-	(1.043.795)
Актуарски губици	(425.333)	(278.341)
Трошкови прошлих услуга	(271.594)	-
	(348.948)	(887.109)

20. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Дугорочни кредити у земљи	12.048.569	14.627.940
Дугорочни кредити у иностранству	25.517.288	16.626.865
	37.565.857	31.254.805
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 22)	(22.264.141)	(533.466)
Укупно дугорочни кредити	15.301.716	30.721.339

Доспеће дугорочних кредита:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Између 1 и 2 године	2.926.308	22.184.094
Између 2 и 5 године	6.871.962	2.405.694
Преко 5 година	5.503.446	6.131.551
	15.301.716	30.721.339

Валутна структура дугорочних обавеза по основу дугорочних кредита у земљи и иностранству је следећа:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
УСД	28.343.857	19.607.409
ЕУР	8.579.494	8.889.704
РСД	280.783	2.281.108
ЈПЈ	361.723	476.584
	37.565.857	31.254.805

Фер вредност краткорочних кредита једнака је њиховој књиговодственој вредности.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

20. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор.

Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

Преглед обавеза по основу дугорочних кредита са стањем на дан 31. децембра 2013. године и 31. децембра 2012. године дат је у следећој табели:

Поверилац	Валута	31. децембар 2013	31. децембар 2012
<i>Дугорочни кредити у земљи</i>			
Ерсте банка, Нови Сад	УСД	279.719	301.856
Ерсте банка, Нови Сад	ЕУР	454.900	469.403
Банка Поштанска штедионица, Београд	ЕУР	225.341	236.111
Банка Поштанска штедионица, Београд	УСД	1.526.400	1.670.920
Влада РС, Агенција за осигурање депозита (IBRD)	ЕУР	4.459.990	4.670.317
Војвођанска банка, Нови Сад	РСД	-	1.000.000
Уникредит банка, Београд	УСД	4.821.436	4.998.225
Уникредит банка, Београд	РСД	278.900	1.278.900
Остали кредити	РСД	1.883	2.208
		12.048.569	14.627.940
<i>Дугорочни кредити у иностранству</i>			
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	УСД	518.612	565.419
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	ЈПЈ	361.723	476.584
Ерсте банка, Холандија	ЕУР	3.439.263	3.411.549
Ерсте банка, Холандија	УСД	5.403.333	-
ВУБ (Банка Интеса), Словачка	УСД	8.312.820	8.617.630
НБГ банка, Лондон	УСД	2.493.846	6.307
НБГ банка, Лондон	ЕУР	-	102.324
Алфа банка, Лондон	УСД	3.325.128	1.723.526
Пиреус банка, Велика Британија	УСД	1.662.563	1.723.526
		25.517.288	16.626.865
<i>Минус текућа доспећа дугорочних кредита</i>		<i>(22.264.141)</i>	<i>(533.466)</i>
		15.301.716	30.721.339

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

20. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

	Валута	Текућа доспећа		Дугорочни део	
		31. децембар 2013	31. децембар 2012	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Дугорочни кредити у земљи					
Ерсте банка, Нови Сад	УСД	13.070	11.881	266.649	289.975
Ерсте банка, Нови Сад	ЕУР	20.972	18.169	433.928	451.234
Банка Поштанска штедионица, Београд	ЕУР	12.148	12.586	213.193	223.525
Банка Поштанска штедионица, Београд	УСД	82.030	88.550	1.444.370	1.582.370
Влада РС, Агенција за осигурање депозита (IBRD)	ЕУР	248.267	246.267	4.211.723	4.424.050
Војвођанска банка, Нови Сад	РСД	-	-	-	1.000.000
Уникредит банка, Београд	УСД	4.821.436	-	-	4.998.225
Уникредит банка, Београд	РСД	278.900	-	-	1.278.900
Остали кредити	РСД	369	390	1.514	1.818
		5.477.192	377.843	6.571.377	14.250.097
Дугорочни кредити у иностранству					
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	УСД	30.197	27.790	488.415	537.629
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	ЈПЈ	16.978	19.202	344.745	457.382
Ерсте банка, Холандија	ЕУР	3.439.263	-	-	3.411.549
Ерсте банка, Холандија	УСД	-	-	5.403.333	-
ВУБ (Банка Интеса), Словачка	УСД	8.312.820	-	-	8.617.630
НБГ банка, Лондон	УСД	-	6.307	2.493.846	-
НБГ банка, Лондон	ЕУР	-	102.324	-	-
Алфа банка, Лондон	УСД	3.325.128	-	-	1.723.526
Пиреус банка, Велика Британија	УСД	1.662.563	-	-	1.723.526
		16.786.949	155.623	8.730.339	16.471.242
		22.264.141	533.466	15.301.716	30.721.339

21. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Обавезе према матичном друштву	50.655.813	55.536.844
Остале дугорочне обавезе - финансијски закуп	21.634	57.626
Остале дугорочне обавезе	1.209	1.208
	50.678.656	55.595.678
Текуће доспеће осталих дугорочних обавеза и финансијског лизинга (напомена 22)	(5.353.825)	(5.325.366)
	45.324.831	50.270.312

(а) **Обавезе према матичном друштву**

Обавезе према матичном друштву са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 50.655.813 РСД (ЕУР 441.860.471) односе се на обавезу према Газпром Њефту по основу добијеног кредита, а на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. којим се Газпром Њефт обавезао да одобри зајмове за финансирање програма реконструкције и модернизације технолошког комплекса у рафинерији Панчево у износу од 500.000.000 ЕУР што је и испуњено током 2012. године. Наведене обавезе се плаћају у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године, где последња рата доспева на дан 15. маја 2023. године.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

21. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

(б) *Остале дугорочне обавезе - финансијски закуп*

Минимална рата финансијског лизинга

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
До годину дана	22.107	38.584
Од 1- 5 година	-	21.974
Будући трошкови финансирања финансијског лизинга	(473)	(2.932)
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	21.634	57.626
	31. децембар 2013	31. децембар 2012
До годину дана	21.634	36.144
Од 1- 5 година	-	21.482
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	21.634	57.626

22. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Краткорочни кредити	300.000	3.500.000
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 20)	22.264.141	533.466
Део дугорочних обавеза по фин. лизингу који доспева до једне године (напомена 21)	21.634	36.144
Део осталих дугорочних обавеза који доспева који доспева до једне године (напомена 21)	5.332.191	5.289.222
Остале краткорочне финансијске обавезе	-	475
	27.917.966	9.359.307

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

23. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Примљени аванси	864.997	953.509
Обавезе према добављачима		
- у земљи	6.280.346	3.084.090
- у иностранству	1.594.813	2.257.820
Добављачи – матична и зависна правна лица	10.366.727	1.223.512
Добављачи – остала повезана правна лица	30.096.552	25.995.092
Остале обавезе из пословања	69.634	71.443
Остале обавезе из специфичних послова	307.236	336.182
	49.580.305	33.921.648

Обавезе према осталим повезаним правним лицима са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 30.096.552 РСД (31. децембра 2012.: 25.995.092 РСД) најзначајнијим делом се односе на обавезе према добављачу Газпром Нефт Trading, Аустрија по основу набавке сирове нафте у износу од 28.139.826 РСД (31. децембра 2012.: 25.464.826 РСД).

24. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Обавезе по основу неисплаћених зарада и накнада, бруто	2.552	1.517.017
Обавезе за камате у земљи	520.438	350.859
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Обавезе по основу неискоришћених годишњих одмора	405.268	622.441
Остале обавезе	8.901	50.980
	4.709.467	6.313.605

25. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПДВ-а И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
Обавезе за порез на додату вредност	461.212	514.867
Обавезе за акцизе	4.294.766	2.563.776
Обавезе за порезе и царине	3.009.684	4.434.531
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	117.034	180.808
Укалкулисане обавезе	1.906.797	2.064.135
Остала пасивна временска разграничења	1.947.875	2.276.828
	11.737.368	12.034.945

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

25. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПДВ-а И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (наставак)

Укалкулисане обавезе са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 1.906.797 РСД се односе на процењене, нефактурисане трошкове услуга извршених од стране добављача (31. децембра 2012. године: 2.064.135 РСД).

Остала пасивна временска разграничења са стањем на дан 31. децембра 2013. године у износу од 1.947.875 РСД (31. децембра 2012. године: 2.276.828 РСД) у највећем износу се односе на укалкулисане бонусе запосленима у износу од 1.507.805 РСД (31. децембра 2012. године: 1.418.102 РСД).

26. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Приходи од закупа	135.834	128.698
Остали оперативни приходи	3.024	55.979
	138.858	184.677

27. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Трошкови материјала за израду	129.843.587	87.756.144
Трошкови режијског и осталог материјала	432.412	558.789
Остали трошкови горива и енергије	2.290.456	2.101.698
	132.566.455	90.416.631

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

28. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	11.300.671	14.164.878
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	1.647.437	2.182.650
Трошкови накнада по уговору о делу	608.161	454.538
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	63.420	40.184
Трошкови накнада члановима одбора директора и одбора скупштине акционара	72.106	35.216
Трошкови отпремнина	2.421.545	3.220.648
Остали лични расходи и накнаде	1.378.695	1.149.784
	17.492.035	21.247.898

Трошкови отпремнина исказани у износу од 2.421.545 РСД најзначајнијим делом се односе на трошкове настале по основу програма добровољног раскида радног односа. Укупан број запослених који су добровољно напустили Друштво у пословној 2013. години је 1.367 радника (2012: 1.533 радника).

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Просечан број запослених	5.043	7.577

29. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Амортизација	9.422.450	6.273.791
Трошкови резервисања за:		
- рекултивацију земљишта и заштиту животне средине (напомена 19)	429.781	523.999
- дугорочни подстицаји запослених (напомена 19)	521.427	1.042.855
- резервисања за судске спорове	319.787	-
	10.693.445	7.840.645

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

30. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Производне услуге	2.006.984	2.375.468
Транспортне услуге	3.230.895	2.105.627
Услуге одржавања	3.082.595	2.209.741
Закупнине	875.026	512.180
Трошкови сајмова	5.909	4.459
Реклама и пропаганда	655.583	548.005
Трошкови истраживања	1.322.014	951.088
Остале услуге	933.147	772.747
Непроизводне услуге	4.822.204	3.153.642
Репрезентација	143.157	121.596
Премије осигурања	298.055	215.975
Трошкови платног промета	209.917	206.738
Трошкови царина, пореза на имовину и осталих пореза	1.662.621	1.846.874
Трошкови накнада за ванредне ситуације	-	288.517
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	2.472.792	2.782.327
Трошкови правних и консултантских услуга	121.385	101.880
Административне и друге таксе	219.982	176.592
Остало	439.340	779.276
	22.501.606	19.152.732

Трошкови непроизводних услуга остварених за годину која се завршила 31. децембра 2013. године у износу од 4.822.204 РСД (2012: 3.153.642 РСД) најзначајнијим делом се односе на трошкове услужних организација у износу од 2.992.596 РСД, трошкове консултантских услуга у износу од 612.027 РСД, трошкове управљања пројектима у износу од 292.545 РСД и трошкове сертификације и стручног надзора у износу од 155.279 РСД.

31. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Финансијски приходи из односа са матичним и зависним друштвима	1.338.481	331.964
Приходи камата	5.451.340	3.037.635
Позитивне курсне разлике	2.376.032	6.796.845
Остали финансијски приходи	14.118	713
	9.179.971	10.167.157

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

32. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Финансијски расходи из односа са матичним друштвом	1.224.655	124.225
Расходи камата	2.017.309	1.572.327
Дисконт дугорочних обавеза	354.643	336.335
Негативне курсне разлике	436.754	13.794.056
Остали финансијски расходи	45	105
	4.033.406	15.827.048

33. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Добици од продаје:		
- некретнина, постројења и опреме	87.604	134.805
- материјала	20.118	14.514
Вишкови по основу пописа	350.100	379.622
Приходи од смањења обавеза	226.727	552.997
Приходи од укидања дугорочних резервисања (напомена 19)	764.997	1.762.334
Приход од наплаћених пенала	517.978	44.981
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- некретнина, постројења и опреме	143	2.881
- инвестиционих некретнина(напомена 8)	151.936	-
- залиха (напомена 11)	450.252	322.555
- краткорочних финансијских пласмана (напомена 13)	-	26.668
- потраживања (напомена 12)	1.156.966	962.839
- остале имовине	200.288	9.719
Остали непоменути приходи	422.458	493.536
	4.349.567	4.707.451

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

34. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Губици од продаје некретнина, постројења и опреме	437.232	80.212
Мањкови	1.008.424	779.642
Отпис потраживања	11.692	40.598
Отпис залиха	73.725	131.299
Казне, пенали и штете	47.301	22.478
Издаци за хуманитарне, културне и образовне намене	178.460	162.698
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања (напомена 6)	24.347	87.150
- некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	318.471	222.631
- инвестиционих некретнина (напомена 8)	-	17.716
- осталих дугорочних финансијских пласмана	6.493	2.504
- залиха (напомена 11)	139.379	5.434
- датих аванса(напомена 11)	16.244	12.337
- потраживања (напомена 12)	5.270.438	10.438.927
Остали непоменути расходи	484.405	699.732
	8.016.611	12.703.358

35. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Текући порез	6.185.819	2.575.885
Одложени порез (напомена 16)		
Настанак и укидање привремених разлика	(200.860)	(901.604)
Ефекат промене пореске стопе	-	194.162
	(200.860)	(707.442)
	5.984.959	1.868.443

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

35. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (наставак)

Порез на добит Друштва пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе и био би као што следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012.
Добит пре опорезивања	58.309.328	51.324.959
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи – 15% (2012: 10%)	8.746.399	5.132.496
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Расходе који се не признају за пореске сврхе	139.421	752.222
Одложене пореске кредите	-	(1.634.552)
Искоришћене пореске кредите	(2.998.604)	(2.575.885)
Ефекат промене пореске стопе на одложене порезе	-	194.162
	(2.859.183)	(3.264.053)
Корекција пореза на добит за претходни период	97.743	-
	5.984.959	1.868.443
Ефективна стопа пореза на добит	10,26%	3,64%

36. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2013.	2012AS.
Нето добит	52.324.369	49.456.516
Просечан пондерисани број акција	163.060.400	163.060.400
Основна зарада по акцији	0,321	0,303

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Газпром Њефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Укупно 29,87% акција Друштва (од преосталих 43,85%) се налази у власништву Републике Србије док се 13,98% налази у власништву мањинских акционара и котира се на Београдској берзи. Крајњи власник Друштва је Газпром, Руска Федерација.

Друштво је током 2013. и 2012. године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте и вршења услуга геофизичких испитивања и интерпретације.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

На дан 31. децембра 2013. и 31. децембра 2012. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
На дан 31. децембар 2013.				
Дати аванси за основна средства	159.524	-	-	159.524
Учешћа у капиталу	8.729.710	-	-	8.729.710
Дугорочни зајмови	28.771.008	-	-	28.771.008
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.381.543	-	-	1.381.543
Залихе	8.529	-	24.219.102	24.227.631
Потраживања	4.663.714	-	3.537	4.667.251
Краткорочни финансијски пласмани	2.384.555	-	-	2.384.555
Порез на додату вредност и АВР	84.009	-	-	84.009
Остале дугорочне обавезе	-	(45.323.622)	-	(45.323.622)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.332.191)	-	(5.332.191)
Обавезе из пословања	(1.063.718)	(9.338.240)	(28.585.094)	(38.987.052)
Обавезе по основу ПДВ, осталих јавних прихода и ПВР	(9.249)	-	(1.725)	(10.974)
	45.109.625	(59.994.053)	(4.364.180)	(19.248.608)
На дан 31. децембар 2012.				
Учешћа у капиталу	8.703.404	-	-	8.703.404
Дугорочни зајмови	16.629.612	-	-	16.629.612
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.211.054	-	-	1.211.054
Залихе	64.732	-	22.174.560	22.239.292
Потраживања	1.906.606	-	4.960	1.911.566
Краткорочни финансијски пласмани	312.851	-	-	312.851
Порез на додату вредност и АВР	73.828	-	20	73.848
Остале дугорочне обавезе	-	(50.247.622)	-	(50.247.622)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.289.222)	-	(5.289.222)
Обавезе из пословања	(1.265.209)	-	(25.475.054)	(26.740.263)
Остале краткорочне обавезе	-	(115.203)	-	(115.203)
Обавезе по основу ПДВ, осталих јавних прихода и ПВР	(553.497)	-	-	(553.497)
	27.083.381	(55.652.047)	(3.295.514)	(31.864.180)

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

У години која се завршила на дан 31. децембра 2013. и 2012. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Лица под заједничком контролом	Укупно
Година која се завршила 31. децембра 2013.				
Приходи од продаје	5.932.497	-	92.553	6.025.050
Остали пословни приходи	32.789	-	-	32.789
Смањење вредности залиха готових производа	(5.319.630)	-	-	(5.319.630)
Набавна вредност продате робе	(145.451)	-	(17.245)	(162.696)
Трошкови материјала	-	-	(114.209.629)	(114.209.629)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(79.384)	-	-	(79.384)
Остали пословни расходи	(3.617.754)	(45.889)	-	(3.663.643)
Финансијски приходи	1.338.481	-	-	1.338.481
Финансијски расходи	-	(1.224.655)	-	(1.224.655)
Остали приходи	10	-	297.244	297.254
Остали расходи	(2.484)	(4.437)	(634.721)	(641.642)
	(1.860.926)	(1.274.981)	(114.471.798)	(117.607.705)
Година која се завршила 31. децембра 2012.				
Приходи од продаје	1.581.731	-	124.793	1.706.524
Остали пословни приходи	17.261	-	-	17.261
Набавна вредност продате робе	(1.426)	-	(12.625)	(14.051)
Трошкови материјала	-	-	(67.725.252)	(67.725.252)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(234.232)	-	-	(234.232)
Остали пословни расходи	(2.212.890)	(52.068)	-	(2.264.958)
Финансијски приходи	331.964	-	-	331.964
Финансијски расходи	-	(124.225)	-	(124.225)
Остали приходи	32	-	119.192	119.224
Остали расходи	(8.039)	(4.664)	(264.904)	(277.607)
	(525.599)	(180.957)	(67.758.796)	(68.465.352)

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Накнаде кључном руководству

Накнаде плаћене или плативе кључном руководству у 2013. и 2012. години приказане су у табели која следи:

	Година која се завршила дана 31. децембра	
	2013.	2012.
Зараде и остала краткорочна примања	404.298	316.118
	404.298	316.118
<i>Најзначајније трансакције са друштвима у државном власништву</i>		
	31. децембар 2013	31. децембар 2012
<i>Потраживања – пре исправке вредности</i>		
ХИП Петрохемија	12.284.032	7.307.595
Србијагас	27.124.438	23.573.467
	39.408.470	30.881.062
<i>Обавезе</i>		
ХИП Петрохемија	(1.534.730)	(523.563)
Србијагас	(230.099)	(85.682)
	(1.764.829)	(609.245)
<i>Примљени аванси</i>		
ХИП Петрохемија	(7.112)	(7.743)
Србијагас	(12.806)	(12.806)
	(19.918)	(20.549)
	Година која се завршила 31. децембра	2012.
	2013.	
<i>Приходи</i>		
ХИП Петрохемија	35.132.534	9.258.368
Србијагас	2.176.974	17.902.669
	37.309.508	27.161.037
<i>Расходи</i>		
ХИП Петрохемија	(30.266)	(146.097)
Србијагас	(1.080.394)	(1.675.633)
	(1.110.660)	(1.821.730)

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Пренос власништва над имовином

До дана 31. децембра 2013. године Друштво је имало власништво на 6.731 непокретности и право коришћења и поседовања на 1.145 непокретности, што чини 83% односно 14% од укупног броја ставки непокретне имовине (објекти и парцеле) Друштва.

Република Србија је у својству продавца дужна да, у складу са Уговором о купопродаји акција Нафтне индустрије Србије а.д., обезбеди писану сагласност за пренос целокупне непокретне имовине Друштва регистроване у Регистру основних средстава са стањем на дан 31. децембра 2007. године.

Финансијске гаранције

На дан 31. децембар 2013. године укупни износ датих финансијских гаранција од стране Друштва износи 3.406.797 РСД и највећом делом се односи на царинске обавезе у износу од 2.192.400 РСД (2012: 2.403.960 РСД).

Остале потенцијалне обавезе

На дан 31. децембра 2013. године Друштво није формирало резервисање за потенцијални губитак који може настати по основу процене пореских обавеза од стране Министарства финансија Анголе, према којој Друштво треба да плати разлику у обрачуну пореза у износу од 81 милиона УСД који се односе на додатну профитну нафту за период од 2002. до 2009. Руководство сматра да, на основу услова из потписаних концесионих уговора са државом Анголом и на основу мишљења правних консултаната из Анголе, такав захтев није у складу са тренутно важећим законским оквиром у Анголи због чињенице да власти нису правилно израчунале профитну нафту и да је профитна нафта уговорна обавеза која треба се да испуни према националном концесионару, што је у супротности са мишљењем Министарства финансија Анголе. Руководство Друштва ће уложити жалбу против било какве акције принудне наплате пореза од стране Министарства финансија Анголе и предузети све потребне кораке у циљу одлагања наплате пореза док суд Анголе не донесе коначну одлуку о овом питању. На основу искуства осталих концесионара, суд Анголе још увек није донео одлуку у вези са њиховим жалбама против исте одлуке Министарства финансија, иако су жалбе поднете пре три године. Узимајући све наведено у обзир, руководство Друштва сматра да на дан 31. децембра 2013. године постоји значајан степен неизвесности у вези времена потребног за решавање захтева Министарства финансија Анголе и уколико га има износа додатног пореза на профитну нафту.

39. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмиренних обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2013. године да је друштво измирило све пореске обавезе према држави.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2013. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

40. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Лизинг

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закуподавца:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
До годину дана	199.402	182.024
Од 1- 5 година	239.269	246.461
Преко пет година	138.591	944
	577.262	429.429

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2013	31. децембар 2012
До годину дана	418.361	444.904
Од 1- 5 година	7.945	381.988
Преко пет година	-	-
	426.306	826.892

Farm-in уговор са RAG Hungary Limited

У децембру 2011. године, Друштво је закључило Farm-in уговор са RAG Hungary Limited за истраживање и производњу угљоводоника у Области Кишкунхалас у Мађарској. Према уговору, Друштво је у обавези да финансира 50% укупних трошкова истраживања на не мање од три нафтне бушотине у области која је покривена лиценцом за истраживање. У зависности од успешности истраживања, Друштво ће имати право на 50% укупне количине произведених угљоводоника. Осим тога, према уговору о заједничком пословању закљученом са RAG Hungary Limited, RAG ће имати улогу Оператера и биће задужен за, и водиће заједничко пословање. На дан 31. децембар 2013. године радови бушења и истраживања били су процењени на 1,2 милиона УСД.

Call Option уговор са RAG Hungary Limited

У децембру 2012. године Друштво је закључила Call Option уговор са RAG Hungary Limited за истраживање и производњу угљоводоника у области Келебија у Мађарској. Према овом уговору НИС а.д. има опцију да постане равноправни власник са уделом од 50% у друштву Rag Kiha, заједничког улагања са RAG Hungary Limited, које ће поседовати лиценцу за област Келебија. На дан 31. децембар 2013. године радови бушења и истраживања су процењени на 1,45 милиона УСД.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2013. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

41. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било догађаја након датума биланса стања.

У обзир су узети сви догађаји након датума извештавања настали након 31. децембра 2013. године до 13. фебруара 2014. године, када су ови финансијски извештаји одобрени.

У Новом Саду, 13. фебруар 2014.

Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја

Законски заступник

